

IZVJEŠĆE O MONITORINGU RADA SKUPŠTINE KANTONA 10

01.01 - 31.012.2013.

I VLAST U KANTONU 10, UMJESTO PROBLEMIMA GRAĐANA, U PRETHODNOJ GODINI, BAVILA SE SAMA SOBOM. Koalicija koja je drugu polovinu godine provela u stalnim previranjima i razmiricama, pokazala je da ne posjeduje dovoljno jaku političku volju kako bi se ozbiljnije pozabavila problemima građana uhvativši se u koštac sa socio-ekonomskim problemima koji su postali njihova svakodnevnica, već je odlučila raskinuti partnerstvo koje je počivalo na interesnim temeljima. Smjenila je Vladu Kantona 10 obrazlažući to novim pokušajem da posrnulo gospodarstvo stavi na stabilne noge.

EFIKASNOST I EFEKTIVNOST KANTONALNIH VLASTI U 2013. GODINI SU BILE NA NEZADOVOLJAVAJUĆOJ RAZINI. U 2013.godini Skupština kantona 10 je tijekom 13 zasjedanja održala 9 sjednica. Sve su završene u 2013.godini, a šest ih je održano bez nastavaka. Tri su održane u dva i više dijelova. Tijekom čak 3 mjeseca (siječanj, kolovoz i rujan), Skupština nije održala niti jednu sjednicu. Rezultat cijelogodišnjeg rada zastupnika Skupštine Kantona 10, odnosno cca. 6 radnih dana provedenih na sjednicama Skupštine, je svega 43 realizirane mjere.

SKUPŠTINA SE S VELIKIM NEMAROM ODNOSILA PREMA SVOJOJ OBVEZI DONOŠENJA ZAKONA. Iako najviše realiziranih mjera čine zakoni, oni čine samo 20 % od ukupne realizacije mjera. U odnosu na prethodni saziv Skupštine, dosadašnji mjesečni prosjek realiziranih zakona aktualnog saziva je značajno smanjen. Naime, na godišnjoj razini usvaja se dvostruko manje zakona nego u prethodnom mandatu.

ZASTUPNICI POKAZALI VEĆU SPREMNOST ZA RAD KROZ ZAKONODAVNA TIJELA, TAKO ŠTO SU RAZMATRALI VIŠE TOČAKA DNEVNIH REDOVA I REALIZIRALI VIŠE MJERA NEGO NA SKUPŠTINSKIM ZASJEDANJIMA. Od 12 stalnih radnih tijela, u 2013. godini zasjedalo je 8 (odnosno 64%) stalnih radnih tijela Skupštine, te je ukupno održano 28 sjednica, na kojima se raspravljalo o 69 mjera. Najviše mjera, njih 19, razmatralo je Zakonodavno-pravno povjerenstvo.

INDIVIDUALNA AKTIVNOST ZASTUPNIKA JE GOTOVO ZANEMARIVA. U promatranom razdoblju na samo jednoj sjednici bili su nazočni svi zastupnici. Svega 43% zastupnika je nazočilo svim zasjedanjima Skupštine u navedenom razdoblju, a svega 44% zastupnika prisustvovalo je svim zasjedanjima povjerenstava čiji su član, u 2013.godini. U promatranom godini, postavljeno je ukupno 50 različitih/pojedinačnih pitanja i pokrenuto 5 inicijativa, a 52% zastupnika nije postavilo ili pokrenulo ni jedno pitanje ili inicijativu u 2013.godini. Četiri zastupnika Skupštine Kantona 10 nisu sudjelovala u raspravama ni po jednoj točki dnevnog reda u istom promatranom periodu, a niti jedan zastupnik Skupštine Kantona 10, niti klub zastupnika nije Skupštini podnio nijedan prijedlog zakonskog rješenja. U promatranom razdoblju podneseno je ukupno 29 amandmana na jednoj redovnoj sjednici Skupštine i to na prijedlog Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu (27 amandmana) i na Zakon o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu (2 amandmana).

KOMUNIKACIJA IZMEĐU VLADE I SKUPŠTINE NIJE NA ZADOVOLJAVAJUĆOJ RAZINI. Ova tvrdnja je utemeljena na činjenici da Vlada ne odgovara na zastupnička pitanja i inicijative. Na ovaj način pokazuje nisku razinu poštivanja prema zastupnicima, kao i neozbiljnost u izvršavanju svojih obveza.

SKUPŠTINA KANTONA 10 I U 2013.GODINI PRIMJENILA RANIJU LOŠU PRAKSU I NIJE USVOJILA PROGRAM RADA ZA 2013.GODINU. Program rada nije usvojen ni za prethodne godine mandata aktualnog saziva ove Skupštine, a kontinuirano nedonošenje ovog temeljnog dokumenta, još jednom dokazuje da ovaj saziv Skupštine radi nepripremljeno, te nema jasnu viziju o svom radu i želju da istu vrednuje na godišnjoj razini, a kamo li tromjesečno kako je to propisano Poslovnikom.

SKUPŠTINA KANTONA 10 JE PREKRŠILA ZAKON O PRORAČUNIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE JER NIJE USVOJILA OVAJ VAŽAN DOKUMENT DO ISTEKA 2012.GODINE, A ZATIM NI DO ISTEKA ODLUKE O PRIVREMENOM FINANCIRANJU, A ISTU LOŠU PRAKSU JE PRIMJENILA PRIMJENJUJUĆI ISTI SCENARIO I PO PITANJU PRORAČUNA ZA 2014.GODINU. Skupština je prekršila Zakon o proračunima u FBiH (Proračun Kantona 10 za 2013. godinu Skupština je usvojila sa zakašnjenjem od cca. 5 mjeseci - 15.05.2011. – odnosno 45 dana nakon isteka Odluke o privremenom financiranju), kao i odredbe vlastitog Poslovnika o radu, radeći, čitavo vrijeme, bez usvojenog Programa rada.

UNATOČ PORAŽAVAJUĆEM UČINKU NAJVIŠEG ZAKONODAVNOG TIJELA U KANTONU 10, KAO I O VELIKOJ DISPROPORCIJI U OSOBNOM DOPRINOSU POJEDINIHZASTUPNIKA U NJENOM RADU, ISTI SU JAKO DOBRO PLAĆENI ZA SVOJ (NE)RAD. U Skupštini Kantona 10 postoji jedan dio zastupnika koji su profesionalno angažirani, te pored zastupničkog paušala u iznosu od 650 KM, za svoj rad u Skupštini primaju i plaću, te naknadu za topli obrok, kao i naknade za prisustvo sjednicama Skupštine i radnih tijela. U 2013. godini u Skupštini je bilo 14 profesionalno angažiranih zastupnika, odnosno 56% zastupnika Skupštine Kantona 10. Dodatnih 4 zastupnika je profesionalno angažirano u Domu naroda Parlamenta FBiH. Prosječna primanja zastupnika u Skupštini Kantona 10 kreću se u iznosu oko 2.300,00 KM, što iznosi oko 3 prosječne plaće u Kantonu 10, oko 4 plaće radnika u trgovini na malo i oko 7 najnižih mirovina u FBiH. Kao što smo to u prethodnim izvješćima naglašavali, nije sporno pitanje to što je profesionaliziran određen broj zastupničkih mjesta i što su to ljudi koji ostvaruju redovita mjesečna primanja na koja se također plaćaju i puni doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, no sporno je to što se ne zna koliko traje njihov radni dan i koje su njihove obveze i dužnosti jer ne postoji nikakav (poznati) pravilnik, niti je ova oblast definirana Poslovnikom o radu Skupštine Kantona 10.

SAŽETAK.....	2
SADRŽAJ.....	4
UVOD	5
STRANAČKI SASTAV SKUPŠTINE I VLADAJUĆA KOALICIJA	6
OSNOVNE INFORMACIJE O RADU SKUPŠTINE – dinamika rada.....	8
KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD	19
UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST SKUPŠTINE KANTONA 10	24
KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE.....	27
POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU I ZAKONA.....	29
TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE KANTONA 10	30
AKTIVNOSTI ZASTUPNIKA.....	32
PRIMANJA ZASTUPNIKA	37
RADNA TIJELA SKUPŠTINE	40
ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	43
DODATAK 1 – ZASTUPNIČKI KARTONI.....	45
DODATAK 2 - INFORMACIJA O USVOJENIM ZAKONIMA	59
DODATAK 3 – REALIZACIJA ZAKONA U SKUPŠTINI TIJEKOM 2013. GODINE	619
DODATAK 4 – RADNA TIJELA SKUPŠTINE KANTONA 10	631
DODATAK 5 – PRORAČUN KANTONA 10	66
DODATAK 6 - NEKI ASPEKTI KVALITETE ŽIVOTA U KANTONU 10	70

Izvešće o monitoringu rada Skupštine Kantona 10, daje pregled rada ove Institucije u 2013. godini.

Cilj izvješća je sumiranje i jednostavnije predstavljanje podataka do kojih smo došli izravnim praćenjem sjednica Skupštine Kantona 10 tijekom izvještajnog razdoblja.

Pri kreiranju izvješća, kao ulazni parametri, korištena su ranija izvješća o monitoringu rada Skupštine Kantona 10, zapisnici sa održanih sjednica Skupštine i drugi materijali, traženi i dostavljeni od strane ove institucije, te, informacije prikupljene neposrednim prisustvom sjednicama Skupštine.

Ovo izvješće je jedan u nizu pokušaja Centara civilnih inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvješćivanjem, javnosti omogući uvid u rad ove institucija vlasti, nastojeći da istu učini odgovornijom i efikasnijom u obavljanju svojih obveza.

STRANAČKI SASTAV SKUPŠTINE I VLADAJUĆA KOALICIJA

Iako se skoro dvije godine čekalo na formiranje Vlasti u Kantonu 10, već u prvom polugodištu 2013. godine došlo je do međustranačkih razmimoilaženja koalicijskih partnera prouzročenih nepoštivanjem ranije potpisanog Sporazuma. Naime, na 14. sjednici Vlade Kantona 10 od 31.01.2013.godine, ministri iz SNSD-a su se izjasnili da »zbog nepoštivanja potpisanog Sporazuma neće, na navedenoj sjednici i na budućim sjednicama, sudjelovati u radu Vlade u smislu izjašnjavanja i odlučivanja, sve dok se ne ispoštuje navedeni Sporazum.«¹

Narušeni odnosi između koalicijskih partnera doveli su do značajnog usporenja rada Vlade što se automatski reflektiralo na rad Skupštine.

Situacija je kulminirala raspadom koalicije, smjenom ministara HDZ 1990, odnosno raspuštanjem Vlade Kantona 10, na 8. zvanrednoj sjednici Skupštine Kantona 10, održanoj 9.12.2013. godine.

Od tada zastupnik Ilija Šljivić (NSRzB) obnaša funkciju Ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, a upražnjeno mjesto zastupnika u skupštini Kantona 10, ostalo je upražnjeno do konca 2013. godine.²

R. br.	Zastupnik (ime i prezime)	Stranka	Raniji angažman u vlasti	Mandat u Skupštini
1	Dinko Barać	HDZ 1990	-	1
2	Boris Barun	HDZ BiH	Zastupnik	2
3	Stipe Barun	HDZ BiH	Zastupnik	2
4	Ivica Bodulušić	NSRzB	-	1
5	Marko Bosnić	SNSD	-	1
6	Božica Bralo	HDZ 1990	-	1
7	Ivica Čičak	HDZ BiH	-	1
8	Ivan Cikojević	HDZ BiH	-	1
9	Jelena Knez Perić	HDZ 1990	Zastupnica	2
10	Arif Kovačević	SDA	-	1
11	Branko Krišto	HDZ BiH	-	1
12	Ivan Krstanović	HSP BiH	Zastupnik	2
13	Predrag Kunjadić	DNS	-	1
14	Ivica Matković	NSRzB	-	1
15	Slaviša Mihajlović	SNSD	-	1
16	Ivica Pašalić-Lhotak	HDZ BiH	-	1
17	Stipo Pelivan	HDZ BiH	Predsjednik Vlade Zastupnik	2

¹ Izjava zastupnika Slaviše Mihajlovića, koji je pobliže obrazložio o čemu se radi: "Mi smo u sklopu vladajuće koalicije inzistirali na rješavanju Zakona o šumama što je za nas vitalni nacionalni interes, bolji položaj o raspodjeli sredstava u svim općinama kantona, decidan i korektan dogovor o uposlenjima pri javnim poduzećima gdje bi svi trebali biti jednako zastupljeni i sporazum s Kliničkom bolnicom u Banja Luci, gdje bi se imala bolja i kvalitetnija zdravstvena zaštita."

² Proces nije završen zbog kratkoće vremena između dva zasjedanja i procedure koju treba zadovoljiti sukladno Izbornom zakonu, kao i blagdanima koji su se zadesili u periodu između dva zasjedanja

18	Josip Perić	Neovisni zastupnik	Zastupnik	2
19	Drago Puzigaća	SNSD	Zastupnik	2
20	Jozo Sliško	SDP BiH	Zastupnik	2
21	Drago Stanić	HSP BiH	Predsjedatelj Skupštine Zastupnik	3
22	Mislav Sučić	HSS - SR	Zastupnik	2
23	Jasenko Tufekčić	SDA	Zastupnik	2
24	Filip Zrno	HDZ 1990	Ministar Zastupnik	2
25	-	NSRzB	-	-

Tabela 1: Sastav Skupštine Kantona 10, na kraju 2013. godine

Skupštinu Kantona 10 čini 25 zastupnika iz 9 stranaka i 1 neovisni zastupnik.³

--	--

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU SKUPŠTINE – dinamika rada

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2013. godine Skupština Kantona 10 je održala 9 sjednica, od čega je 6 redovitih, 2 tematske sjednice i 1 izvanredna. Od 6 redovitih sjednica dvije su realizirane u nastavcima. Jedna tematska sjednica je također realizirana sajednim nastavkom. Sve sjednice su realizirane tijekom 13 zasjedanja.

Datum	R.br. sjed.	Tip	Planirano mjera	Realiz. mjera	Početak sjednice	Trajanje sjednice	Broj pauza	Trajanje pauza
19-02-2013	15	Redovita sjednica	3 (+nacrt 2 nacrt Zakona)* ⁴	2				

Na održanim sjednicama, u promatranom razdoblju, na dnevnom redu je bilo 49 točaka, što u prosijeku iznosi 5,4 točaka dnevnog reda po sjednici (3,8 po zasjedanju).

Na dnevnom su se redu našle 52 različite mjere, od čega je u 2013. godini realizirano njih 43.

Grafikon 3

Promatrajući samo redovite sjednice, prosjek dnevnim redom planiranih mjera na njima je 7 a realiziranih 6 mjera.

Analizirajući mjere koje je Skupština Kantona 10 razmatrala u 2013. godini, uočavamo da najveći broj mjera koje su razmatrane predstavljaju zakoni (9), a potom slijede izvješća (8), zapisnici, odluke itd.

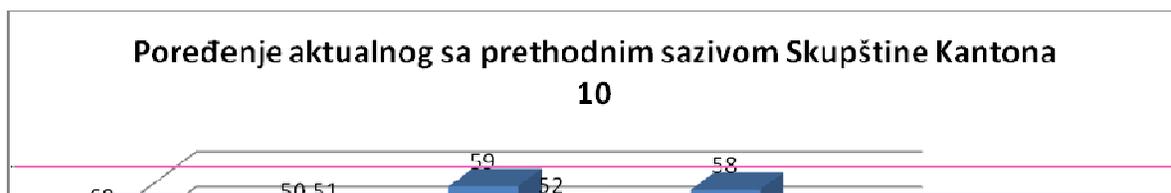

Zasjedanja Skupštine, u promatranom razdoblju trajala su prosječno 3 sata i 54, minute, uključujući i stanke u trajanju od 52 minute u prosijeku (što znači da je efektivan rad na sjednicama trajao u prosijeku 3 sata).

Efektivnost rada Skupštine Kantona 10 u 2013. godini

2012.godini, kada je za duplo manje vremena realizirala skoro isti broj mjera nego u 2013.godini. Najlošiji rezultat ostvaren je u 2011.godini, kada je u cijeloj godini zasjedala manje od dva radna dana i realizirala samo 14 mjera tj. kao samo u jednom mjesecu (prosincu) 2013.godine.

Poredimo li rezultate koje je aktualni saziv ostvario u trećoj godini svog mandata, sa rezultatima ostvarenim u adekvatnom razdoblju od strane prethodnog saziva Skupštine, dolazimo do podatka da je prethodni saziv Skupštine bio efikasniji od aktualnog saziva. Naime, za cca. 5 sati manje, odnosno za ukupno oko 45 sati, prethodni saziv je realizirao veći broj točaka dnevnog reda (njih 7) i mjera (njih 15) od aktualnog saziva.

Na navedenoj sjednici se također trebao razmatrati, te dati mišljenje na Zakon o šumama FBiH. Međutim, lako se o ovom Zakonu trebalo raspraviti i dati mišljenje prije gotovo godinu dana, a kako Vlada nije pripremila zajedničko Mišljenje na isti, već je to učinio samo resorni ministar Petar Gelo, nakon rasprave u kojoj su sudjelovali Jasenko Tufekčić, Ivica Matković, te Stipo Pelivan, Skupština je uz 14 glasova ZA, izglasovala da se ova točka skine sa dnevnog reda dok se ne pribavi Mišljenje Vlade.

➤ **16. sjednica (1. tematska sjednica „Analiza stanja u gospodarstvu sa prijedlogom mjera za poboljšanje gospodarstva na području Kantona 10) 14.03.2013.godine – I DIO SJEDNICE**

Jedan od inicijatora ove tematske sjednice Skupštine, bio je zastupnik Ilija Šljivić, koji je kolegiju Skupštine predložio i održavanje ove sjednice zbog sve težeg stanja gospodarstva u Kantonu 10.

Prije početka sjednice predsjedatelj Skupštine Kantona 10 Stipo Pelivan, objasnio je nazočnima kako za sjednicu nisu dostavljeni nikakvi materijali iz razloga što je sjednica zamišljena na način da svatko iznese svoje viđenje stanja u gospodarstvu na području Kantona 10, što je većina zastupnika ocijenila kao lošu pripremu ove važne teme.

Predsjedatelj je, kao uvodničar na temu, nazočnima iščitao generalne podatke iz Izvješća o gospodarstvu za 2011.godinu (na temelju podataka Zavoda za statistiku FBiH, te Federalnog zavoda za programiranje razvoja).

Nakon toga, nazočni gospodarstvenici sa područja Kantona 10, iznijeli su svoje viđenje stanja u gospodarstvu, te se osvrnuli na probleme sa kojima su svakodnevno suočeni. Neki od njih su sugerirali na koji način bi im se moglo pomoći u rješavanju navedenih problema. Nazočni su posebno istaknuli nepripremljenosti ovdašnjih vlasti i nedostatak suradnje sa poljoprivrednicima i stočarima, koji uglavnom nisu opremljeni, ni obučeni da odgovore na visoke standarde EU. Na sjednici su izlagali: g. Stipan Perić, predsjednik Obrtničke komore Kantona 10, g. Ivica Karaula, Udruga poljoprivrednika i stočara Kantona 10, g. Tomislav Puđa, predstavnik prerađivača mlijeka, te direktor i vlasnik mljekare „Puđa“, g. Venio Bartulović, predstavnik drvoprerađivača, gđa Janja Perković, direktorica JP Rudnici „Tušnica“ d.o.o. Livno, g. Ante Omazić, ravnatelj Zavoda za zapošljavanje Kantona 10, g. Draško Brnić, generalni direktor JP ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres.

Nakon izlaganja gospodarstvenika, uslijedila je rasprava o stanju gospodarstva, a u istoj su sudjelovali: Josip Perić, Stipo Pelivan, Drago Puzigaća, Jozo Sliško, Jasenko Tufekčić, Ivan Krstanović, Slaviša Mihajlović, Ilija Šljivić, Boris Barun, Ivica Matković. Jedan dio zastupnika se osvrnuo i na nacrt Proračuna za 2013.godinu, te su još jednom pozvali tadašnjeg ministra financija da razmotri i uzme u obzir neke od predloženih sugestija, osobito onih koje se odnose na smanjenje tj. ukidanje naknada za povjerenstva, a povećanje poticaja za gospodarstvo i inudstrijsku proizvodnju. Nakon prijedloga zastupnika Ivana Krstanovića da se na ovoj sjednici ne usvajaju

nikakvi „prazni“ zaključci, nego da Vlada još jednom sjedne i sačini konkretan spisak mjera za poboljšanje gospodarstva, te nakon što je ovaj prijedlog podržan od još nekolicine zastupnika u njihovim diskusijama, sjednica je prekinuta, te je zaključeno da će nastavak iste biti zakazan u narednih 10-15 dana. Predsjedatelj Skupštine, Stipo Pelivan je naglasio da je ovo jedna u nizu tematskih sjednica koje je Skupština planirala do kraja godine, a ostale će biti na teme: zdravstvo, koncesije, Izvješće o poslovanju JP ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o., te školstvo.

Međutim, nastavak navedene sjednice ne samo da nije održan kako je zaključeno u narednih 10-15 dana, već je održan tek 3 mjeseca kasnije.

➤ **16. sjednica (1. tematska sjednica) Skupštine Kantona 10 (19.06.2013.godine) – II DIO SJEDNICE**

U ime Vlade, resorna ministrica Anka Papak Dodig je zastupnicima predstavila 29 mjera za poboljšanje stanja u ovoj oblasti. Te mjere se odnose na privlačenje izravnih stranih investicija, privlačenje sredstava iz predpristupnih fondova i stvaranje pretpostavki za učinkovitiju provedbu ovih sredstava, prijave projekata koji su prihvatljivi kod međunarodnih finansijskih institucija, smanjenje javne potrošnje i jačanje realnog sektora, prijava projekta kod Razvojne banke F BiH, povećanje kapitalnih investicija, restrukturiranje javnoga sektora, rast zapošljavanja itd.

Nakon izlaganja ministrice, zastupnici Branko Krišto, Drago Stanić, Josip Perić, Ilija Šljivić, Jasenko Tufekčić, Jozo Sliško, Ivan Krstannović, Ivica Bodulušić, Dinko Barać, Ivica Matković, te Stipo Pelivan su u svojim diskusijama između ostalog istakli da bi uz predložene mjere trebali stajati i nositelji aktivnosti kao i rokovi za njihovo izvršenje. Istakli su također potrebu provođenja revizije privatizacije, izrade Zakona o strateškim investicijama, Zakona o poticanju stranih investicija, Zakona o javno-privatnom partnerstvu, Zakona o poslovnim zonama te osnivanje Kantonalne razvojne agencije. Također su pozvali Vladu da razmotre probleme tvornice kablova Kapis iz Tomislavgrada, Rudnika Tušnica, te subvencioniranje kamata drvoprerađivačima, poticanje stočarstva, šumarstva, drvne industrije, turizma i poljoprivrede itd.

Skupština je potom uz 18 glasova ZA, 2 SUZDRŽANA (Jozo Sliško i Mislav Sučić), te 0 PROTIV usvojila sljedeći Zaključak: *Zadužuje se Vlada Kantona 10 da žurno primjeni i realizira prijedlog mjera sa dopunama danas iznesenih primjedbi i komentara za poboljšanje gospodarstva na području Kantona 10.*

➤ **17. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 (09.04.2013.godine)**

Zastupnik Drago Puzigaća je u ime kluba SNSD, tražio da se sa Dnevnog reda ove sjednice skine nacrt Zakona o šumama Kantona 10 jer je potrebno usuglašavanje sa lokalnom zajednicom ali i zbog podijeljene nadležnosti. Uz samo 3 glasa ZA, te 5

suzdržanih, njegov prijedlog nije prihvaćen.⁶ Zastupnik Dinko Barać je tražio da se u Dnevni red uvrsti i davanje mišljenja na nacrt Zakona o šumama FBiH. Njegov prijedlog je prihvaćen uz 13 glasova ZA, 3 PROTIV, i 2 SUZDRŽANA.

Zastupnik Jasenko Tufekčić je ispred Zakonodavno-pravnog povjerenstva tražio da se prijedlog Zakona o sigurnosti prometa na cestama Kantona 10 skine sa Dnevnog reda iz razloga jer isti nije išao u redovitoj proceduri u formi nacrta. Uz samo 10 glasova ZA, ovaj prijedlog nije prihvaćen.

Zastupnik Ilija Šljivić je predložio da Zakon o sigurnosti prometa na cestama Kantona 10 bude razmatran u formi nacrta umjesto u formi prijedloga, te je njegov prijedlog prihvaćen uz 14 glasova ZA, 2 PROTIV i 4 SUZDRŽANA.

Nakon toga, zastupnik Drago Puzigaća je rekako kako zastupnici SNSD-a neće toga dana sudjelovati u radu Skupštine iz razloga što njihov prijedlog da se nacrt Zakona o šumama skine sa dnevnog reda nije prihvaćen.

Na ovoj sjednici su usvojena četiri nacrta zakona (Zakon o sigurnosti prometa na cestama Kantona 10, Zakona o šumama Kantona 10, Zakon o državnim službenicima i namještenicima u Kantonu 10 i Zakon o oružju i streljivu Kantona 10). Prijedlog Zakona o sudskim pristojbama je vraćen na doradu, usvojen je i zaključak na Zakon o šumama FBiH

➤ **18. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 (15.05.2013.godine)**

Prije rasprave o Dnevnom redu, zastupnik Slaviša Mihajlović je u ime Kluba srpskog naroda zatražio stanku od sat vremena zbog dogovora sa Vladom oko predloženih amandmana na prijedlog Proračuna za 2013.godinu. Stanka je trajala oko 2 sata. Kada se krenulo sa nastavkom sjednice, zastupnik Mihajlović je obrazložio kako je Klub Srba imao težak zadatak i da je SNSD čak bio spreman pokrenuti i pitanje vitalnog nacionalnog interesa. Kako Mihajlović navodi, SNSD je kroz svoje amandmane htio da se proračunska sredstva ravnopravno dijele općinama u Kantonu 10, jer se radi o najsiromašnijim općinama, ne samo u Kantonu 10, već i u FBiH, a to su Bosansko Grahovo, Glamoč i Drvar. Također je nazočno izvijestio da je Klub Srba donio i Zaključak o kojem će Skupština glasovati prigodom izjašnjenja o Proračunu. Na ovoj sjednici je usvojen prijedlog Zakona o sudskim pristojbama Kantona 10, Proračun Kantona 10 za 2013.godinu, prijedlog Zakona o izvršenju proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, Izvješće o radu Zavoda za upošljavanje Kantona 10 za 2012. god, Financijsko izvješće Zavoda za upošljavanje Kantona 10 za 2012.godinu i prijedlog Financijskog plana i Program rada Zavoda za upošljavanje Kantona 10 za 2013. god.

➤ **19. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 (12.06.2013.godine)**

⁶ Napomena: od zastupnika nije traženo da se izjasne tko je protiv jer je prvo traženo da se izjasne tko je ZA navedeni prijedlog

Zastupnica Ivica Pašalić-Lhotak je prije zastupničkih pitanja predložila uvrštavanje u Dnevni red 7.točke kojoj bi se zastupnici izjasnili o Deklaraciji koju je pripremila, a odnosi se na osudu izjava bosanskohercegovačkih političara o nepravomoćnoj presudi Haškog tribunala. Nakon ovog prijedloga, zatražena je 15-minutna stanka kako bi Klub Hrvata održao sjednicu i donio zajednički stav po ovom pitanju. Klub Hrvata je jednoglasno odlučio kako se ovo pitanje treba detaljnije pripremiti i predložiti na narednoj sjednici Skupštine, što je zastupnica Pašalić-Lhotak prihvatila. Na ovoj sjednici su usvojena dva prijedloga zakona (Zakon o oružju i streljivu Kantona 10, Zakon o sigurnosti prometa na cestama u Kantona 10) i jedan nacrt zakona (Zakon o zdravstvenoj zaštiti u Kantonu 10). Pored toga, usvojeno je i Izvješće o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2012.godinu. Nakon prezentacije Izvješća o stanju u zdravstvenim ustanovama Kantona 10, predsjedatelj je prekinuo sjednicu dok se ne pregledaju osnivački akti ovih institucija.

➤ **20. (2.tematska sjednica „Stanje u zdravstvu sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstva na području Kantona 10”) 19.06.2013.godine** na temu:

Uvodno izlaganja iznio je resorni ministar Darko Horvata, u kojem je istaknuo probleme kao što su: ukupni akumulirani dug u zdravstvu u zadnjih 10-12 godina u iznosu od 26 milijuna KM, kako neke zdravstvene institucije nemaju Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, problem postojećeg kanadskog modela obiteljske medicine koji nije adekvatan, nesrazmjer između raspoloživih sredstava i zagarantiranih prava u zdravstvenom sustavu, potreba rekonstrukcije kantonalne bolnice itd. Nakon što je predsjednik Odbora za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata, Ivan Cikojević, predstavio Zaključke Odbora, uslijedila je višesatna rasprava u kojoj su predstavnici zdravstvenih ustanova Kantona 10, kao i zastupnici iznijeli svoje viđenje mjera koje bi se trebale poduzeti za poboljšanje stanja u zdravstvu. Budući je postotak osiguranih osoba u Kantonu 10 u tom trenutku iznosio 64%, zaključeno je kako je potrebno raditi na povećanju istog, jer bi se time povećala i prikupljena novčana sredstva. Ukazano je na činjenicu kako je još uvijek prisutan nedostatak liječnika specijalista, a u pojedinim ustanovama nema ni esencijalne grupe lijekova. Iz tog razloga su zastupnici, između ostalog, apostrofirali i donošenje Zakona o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10, kao i Strategiju razvoja zdravstva.

Skupština je potom jednoglasno, uz 19 glasova ZA, usvojila sljedeći Zaključak:

- 1) Skupština Kantona 10 prima na znanje Informaciju u oblasti zdravstva Kantona 10
- 2) Zastupnici, predsjednici klubova zastupnika, predstavnici radnih tijela, predstavnici Zavoda zdravstvenog osiguranja, ustanova, bolnica, domova zdravlja, Zavoda za javno zdravstvo, liječničke komore, predstavnici sindikata, mogu u roku od 10 dana dostaviti svoje prijedloge zaključaka vezano za ovu

tematsku sjednicu „Stanje u zdravstvu sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstva na području Kantona 10”.

- 3) Stručne službe Skupštine će podnesene prijedloge Zaključaka iz točke 2. dostaviti Vladi Kantona 10 i resornom ministarstvu na očitovanje, koji će se o istom odrediti u roku od mjesec dana, te će svoju Informaciju dostaviti Skupštini, koja će se na jednoj od redovitih sjednica očitovati o stajalištu Vlade Kantona 10 oko prihvaćenih i neprihvaćenih Zaključaka, koji su bili predloženi od gore navedenih pojedinaca i institucija.
- 4) Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

21. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 (10.07.2013.godine):

Prilikom rasprave o Dnevnom redu, zastupnica Ivica Pašalić-Lhotak je podsjetila nazočne kako je na protekloj redovitoj sjednici predložila da se prije zastupničkih pitanja, uvrsti 7.točka u kojoj bi se zastupnici izjasnili o Deklaraciji koju je ona pripremila o osudi izjava bosanskohercegovačkih političara o nepravomoćnoj presudi Haškog tribunala. Napomenula je kako je tada bilo rečeno da će se ova točka uvrstiti u Dnevni red na narednoj redovitoj sjednici. Predložila da se to učini na ovoj sjednici i njen prijedlog je prihvaćen. Nakon toga Klub Bošnjaka je zatražio 15-minutnu stanku radi usuglašavanja stava Kluba. Nakon stanke, zastupnik Jasenko Tufekčić je u ime Kluba prisutnima obrazložio kako je mislio da će ova Deklaracija ići u redovitoj proceduri nakon temeljite pripreme, te da iz tog razloga oni neće sudjelovati u daljnjem radu sjednice. Nakon toga, zastupnici SDA, Tufekčić i Kovačević su napustili sjednicu.

Nakon toga je zastupnik Drago Puzigaća u ime Kluba Srba zatražio 20-minutnu stanku. Nakon stanke zastupnik je obrazložio mišljenje kluba Srba kako netko dezavuiše rad Skupštine, kako je posrijedi politikanstvo, kako se ova Skupština treba baviti problemima Rudnika Tušnica, Kapisa, Finvesta i ostalih, te kako iz tog razloga i Klub Srba napušta rad sjednice. Sjednicu su nakon toga napustili zastupnici Puzigaća, Bosnić i Kunjadić.

Nakon usvajanja prve točke Dnevnog reda, ministar Petar Galić je obrazložio nacrt Zakona o udžbenicima I nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10. Nakon rasprave o navedenom Zakonu u kojoj su sudjelovali Drago Stanić, Filip Zrno, Božica Bralo, te Ivica Pašalić-Lhotak, uslijedilo je glasovanje, a budući je prebrojavanjem ustanovljeno da je ZA navedeni Zakon glasovalo svega 11 zastupnika, zastupnik Dinko Barać je izrazio sumnju u prebrojavanje glasova, te je zatražio pojedinačno izglasavanje, ali prije toga i stanku od 10 minuta. Za vrijeme stanke svi zastupnici HDZ BiH, izuzev predsjedatelja Stipe Pelivana, su napustili skupštinsko zasjedanje.

Nakon što je tajništvo Skupštine izvršilo prebrojavanje zastupnika, ustanovljena je nazočnost 13 zastupnika, te da postoji kvorum za nastavak sjednice.

Zastupnici Josip Perić, Ivica Matković i Jozo Sliško su izrazili svoje nezadovoljstvo ovakvim radom Skupštine, te su naglasili da je ovo samo pokazatelj u kakvom stanju se aktualna koalicija nalazi. Ujedno su zastupnici Perić i Matković naglasili da će

klubovi HSP BiH i NSRzB biti suzdržani po svim točkama Dnevnog reda, osobito iz razloga jer se radi o vrlo važnim aktima, a predstavnici dva konstitutivna naroda su napustili zasjedanje.

Zastupnik Dinko Barać je potom zatražio prekid sjednice jer se radi na rubu kvoruma. Međutim uz samo 5 glasova ZA, ovaj njegov prijedlog nije dobio potrebnu potporu u Skupštini, te se pristupilo glasovanju o nacrtu Zakona o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10. Nakon što je nacrt Zakona pao, ministar Galić je izrazio svoje nezadovoljstvo radom Skupštine i Odbora za obrazovanje koji se nije sastao i razmotrio ovaj Zakon. Replicirali su mu zastupnici Perić i Stanić, koji su smatrali kako ministar nije izvršio adekvatnu pripremu i lobirao da se Zakon usvoji. Nakon što su se zastupnica Jelena Knez Perić i zastupnik Filip Zrno ustali i napustili zasjedanje, predsjedatelj je zamolio tajništvo Skupštine da izvrši prebrojavanje zastupnika, te je ustanovljeno da je prisutno svega 10 od 25 zastupnika, te je sjednica prekinuta zbog nedostatka kvoruma.

19. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 – (09.10.2013.godine):

Na ovoj sjednici Skupština je primila k znanju Izvješće o stanju u zdravstvenim ustanovama Kantona 10 i usvojila Zaključak da Vlada prigodom izrade mjera za poboljšanje zdravstva na području kantona 10, uzme u obzir sve prijedloge i mjere koje su izrečene na Skupštini. Nakon usvajanja ove točke dnevnog reda, nastavljena je XXI. sjednica Skupštine Kantona 10.

21. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 – I. Nastavak (09.10.2013.godine):

Izvješće o radu Uprave za inspekcijske poslove je primljeno k znanju, a sjednica je prekinuta na drugoj točki dnevnog reda (Izvješće o radu Županijskog javnog parvobraniteljstva za 2012.godinu) zbog nedostatka kvoruma.

21. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 –II. Nastavak (05.11.2013.godine):

Na ovoj sjednici nakon iscrpne rasprave usvojeno je Izvješće o poslovanju ŠGD "Hercegbosanske šume" d.o.o. Kupres za 2012.godinu. Nakon toga, na Dnvenom redu se našla Deklaracija o osudi izjava političara povodom nepravomoćne presude Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata. Deklaracija je prije više mjeseci predložena od zastupnice Ivice Pašalić-Lhodak i prouzročila je negativne reakcije zastupnika iz reda srpskog i bošnjačkog naroda koji su odbili nazočiti sjednicama skupštine dok se ova točka dnevnog reda ne realizira. Nakon uvodnog izlaganja predlagateljice, klub Htvata je napravio stanku od pola sata nakon koje je usvojio predloženu deklaraciju.

22. redovita (8.izvanredna) sjednica Skupštine Kantona 10 – (09.12.2013.godine):

Napeta i neizvjesna situacija koja je već dulje vremena bila prisutna u redovima Vlade Kantona 10, eskalirala je na ovoj sjednici tako da se već duže najavljivana smjena Vlade i raspad vladajuće koalicije dogodio upravo za vrijeme ove sjednice.

Nakon dulje rasprave o dnevnom redu i njegovog usvajanja, te više stanki za vrijeme kojih se iščekivao dolazak zastupnika Puzigaće čiji glas je nedostajao kako bi se ova namjera i realizirala, ista je nakon više od šest sati rada i provedena u djelo. Na istoj sjednici nakon smjene kompletne Vlade Kantona 10, nakon kratke stanje predložen je novi predsjednik Vlade Kantona 10. On je nakon stanke (da bi se zadovoljila procedura) predložio novi sastav Vlade koji je i potvrđen. Ministri su položili svečanu zakletvu, tako da „novu“ Vladu kantona 10 nakon toga čine: Branko Ivković (HDZ BiH) Predsjednik Vlade, Petar Galić (HDZ BiH) Ministar znanosti, prosvjete, kulture i sporta, Mario Lovrić (HDZ BiH) Ministar unutarnjih poslova, Stipan Šarac (HDZ BiH) Ministar financija, Ilija Šljivić (NSRzB) Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Hikmet Hodžić (SDA)- Ministar graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Dragoslav Topić (SNSD) Ministar pravosuđa i uprave, Anka Papak-Dodig Ministrica gospodarstva.

23. (redovita) sjednica Skupštine Kantona 10 – (30.12.2013.godine):

Na ovoj sjednici usvojena su dva zakona u formi prijedloga (Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe i Zakon o izvršavanju Rebalansa Proračuna za 2013.godinu). Usvojen je i Rebalans Poračuna Kantona 10 za 2013. godinu, kao i Odluka o davanju suglasnosti za pokretanje postupka kreditnog zaduživanja kod komercijalnih banaka za financiranje kapitalnih investicija u oblasti cesta.

KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD

Skupština Kantona 10 nije u predviđenom zakonskom roku ispunila svoje obveze kada je riječ o usvajanju dva dokumenta koji suštinski određuju njen rad, Program rada i Proračun kantona za 2013. godinu. Proračun Kantona 10 usvojen je sa petomjesečnim zakašnjenjem, odnosno usvojen je čak 45 dana nakon isteka Odluke o privremenom financiranju. A Program rada Skupštine Kantona 10 za 2013. godinu nije uopće razmatran u ovoj godini.

PROGRAM RADA SKUPŠTINE

Poslovnik o radu Skupštine Kantona 10 precizno definira obvezu da se Program rada za narednu godinu donosi prije isteka tekuće,⁷ a isti ne samo da predstavlja poslovničku obvezu najvišeg zakonodavnog tijela u ovom Kantonu, već bi trebao i predstavljati „smjernice“ za ono čime bi se ovo tijelo trebalo baviti u toku godine.

Međutim, iako je predsjedatelj Skupštine, Stipo Pelivan, na posljednjoj sjednici u 2012. godini (21.12.2012. godine) najavio kako je Program rada Skupštine „u fazi izrade“, te da su poslani obavijesti svim zastupnicima i Vladi da dostave svoje prijedloge kako bi se isti kompletirao, te da će se o Programu rada izjašnjavati na prvoj sjednici u 2013. godini, to se nije dogodilo.

Program rada nije usvojen ni za prethodne godine mandata aktualnog saziva ove Skupštine, kao ni za 2014., posljednju godinu mandata (do kraja 2013.godine) kako to nalaže Poslovnik o radu Skupštine Kantona 10.

Kontinuirano nedonošenje ovog temeljnog dokumenta, još jednom dokazuje da ovaj saziv Skupštine radi nepripremljeno, te nema jasnu viziju o svom radu i želju da istu vrednuje na godišnjoj razini, a kamoli tromjesečno kako je to propisano Poslovníkom.

Prethodni saziv Skupštine je, također, dvije godine svog mandata – 2007. i 2009. - radio bez usvojenog Programa rada dok je Program rada za 2008.godinu usvojen u drugoj polovici te godine, točnije 23.07.2008. godine, a Program rada za 2010. godinu krajem prvog kvartala 2010. godine. Ovo je, i pored svih rezervi, ipak pokazatelj odgovornijeg odnosa prethodnog saziva Skupštine prema svojim obavezama.

PRORAČUN

Proračun Kantona 10 usvojen je 15.05.2013. godine, na 18. redovnoj sjednici Skupštine.

---

⁷ „Skupština donosi program rada za narednu godinu do kraja tekuće godine“, Narodne novine Hercegbosanske županije, *Poslovnik o radu Skupštine Hercegbosanske županije*, br. 8, 2003.godina, čl. 45.,st.1., str. 121. Kršenjem ove odredbe Poslovníka o radu, Skupština Kantona 10 je automatski prekršila i članak 47 Poslovníka o radu koji nalaže da „Skupština tromjesečno razmatra ostvarivanje programa rada i poduzima odgovarajuće mjere za njegovo izvršenje.“

Proračun za 2013. godinu nije usvojen na vrijeme, odnosno do kraja 2012. godine, već je na 14. sjednici Skupštine Kantona 10 (od 21.12.2012.g) usvojena Odluka o privremenom financiranju Kantona 10 za prva tri mjeseca 2013. godine, u iznosu od 15.300.000,00 KM.

Međutim, i prvi kvartal 2013. godine je prošao bez usvojenog Proračuna, čime su vlasti ovog kantona još jednom pokazale krajnju neodgovornost spram, ne samo proračunskih korisnika, već i svih građana ovog kantona, koji su bez jednog od temeljnih dokumenata, odnosno tzv. »žile kucavice« svake razine vlasti, teško mogli očekivati bilo kakav skori napredak i razvoj i onako osiromašenog kantona.

Naime, o nacrtu Proračuna Kantona 10 za 2013. godinu, te Zakonu o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013. godinu zastupnici su raspravljali i usvojili ih na 15. redovnoj sjednici Skupštine, održanoj 19.02.2013. godine. Vlada, unatoč tome, u prvom kvartalu nije uspjela izraditi prijedlog Proračuna, te isti dostaviti Skupštini na razmatranje. Ista loša praksa po pitanju usvajanja ovog najvažnijeg dokumenta za funkcioniranje kantona nastavila se i za 2014. godinu jer je Skupština baveći se problemima oko rekonstrukcije vlasti očito »zaboravila« na svoje poslovničke i zakonske obveze i nije usvojila Proračun za 2014. godinu.

18.03.2013. godine na zajedničkoj sjednici Kolegija Vlade, rukovodstva Skupštine, te predstavnika političkih stranaka, a u želji osvarivanja ušteda, donesen je zaključak *da se topli obrok obračunava u visini od 8,00 KM, umjesto 10,00 KM, kako je bilo predviđeno nacrtom Proračuna, te da se isključe sredstva za nabavu vozila za sve korisnike proračuna za koje je to planirano nacrtom Proračuna.*

Vlada je tako Proračuna Kantona 10 za 2013. godinu, te Zakon o njegovu izvršenju usvojila tek na svojoj 17.sjednici (30.04.2013.), i nakon toga ih uputila u redovitu skupštinsku proceduru.

Prijedlog Proračuna Kantona 10 se našao na Dnevnom redu Skupštine tek na 18. redovitoj sjednici održanoj 15.05.2013.godine, odnosno 45 dana nakon isteka Odluke o privremenom financiranju, čime je prekršen Zakon o Proračunima u FBiH⁸. Međutim, ovakva kršenja nisu neuobičajena za ovaj saziv Skupštine.

Proračun za 2012. godinu je usvojen sa devet mjeseci zakašnjenja, Odluka o privremenom financiranju za prvi kvartal 2012. godine sa 2 mjeseca zakašnjenja, a Odluke o privremenom financiranju za drugi i treći kvartal 2012. godine su usvojene unatoč tome što, kako su i sami zastupnici za govornicom istaknuli, nemaju pravno uporište u Zakonu. Proračun Kantona 10 za 2011. godinu usvojen je na 2. izvanrednoj sjednici Skupštine Kantona 10 održanoj 11.05.2011. godine, odnosno

---

⁸ Zakon o proračunima u FBiH nalaže da „Proračun donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament), zakonodavna tijela kantona, odnosno gradska i općinska vijeća, za proračunsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, i to prije početka godine na koju se odnosi“. Nadalje, „Ako Parlament ne donese proračun prije početka fiskalne godine, financiranje se obavlja privremeno, a najdulje za prva tri mjeseca fiskalne godine. (...) Proračun se mora usvojiti najkasnije 31. ožujka tekuće godine. Ukoliko se proračun ne usvoji do 31. ožujka, nakon toga se neće realizirati rashodi u bilo koju svrhu, osim otplate zajmova, sve dok se proračun ne usvoji.“

131 dan nakon početka proračunske godine, ili 41 dan nakon isteka Odluke o privremenom financiranju.

I u proteklom sazivu Skupštine Kantona 10, zastupnici su u 2007. i 2010. godini (odnosno na početku i na kraju njihovog mandata) kasnili sa usvajanjem Proračuna, no nikada nakon isteka Odluke o privremenom financiranju kao što je slučaj u 2013. godini.

Nadalje, unatoč činjenici što su zastupnici prigodom rasprave o nacrtu Proračuna za 2013. godinu imali brojne primjedbe i konkretne prijedloge za izmjene ovog dokumenta, te su istakli kako je iznos od planiranih 69.212.457,00 KM »prenapuhan«, i da bi trebao biti mnogo manji (osobito ako se uzme u obzir činjenica da je stanje u gospodarstvu iznimno loše što je u konačnici bilo i vidljivo kroz diskusiju, koja se razvila na tematskoj sjednici o gospodarstvu u Kantonu⁹), gotovo ništa od predloženog od strane zastupnika nije uzeto u obzir od strane Vlade prigodom izrade prijedloga Proračuna, što su i sami zastupnici konstatirali tijekom rasprave o prijedlogu Proračuna.

Odbor za ekonomsku i financijsku politiku, denacionalizaciju i privatizaciju je iznijelo sljedeću Preporuku na prijedlog Proračuna: *„Razmatrajući prijedlog Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, članovi Odbora jednoglasno izražavaju sumnju u učinkovitost punjenja Proračuna. Dok je Proračun bio u Nacrtu, članovi Odbora svojom preporukom tražili su da Nacrt prođe što temeljitiju javnu raspravu, što se nije dogodilo uz obrazloženje ministra financija da bi to dugo trajalo (do polovine petog mjeseca), što se ionako dogodilo, ali bez javne rasprave o Proračunu. Odbor i dalje (što je učinio u nacrtu Proračuna) kritizira Vladu što nema Plan i Program rada. Unatoč izraženim sumnjama i nepovjerenju članova Odbora spram Vlade i Ministarstva financija, Odbor predlaže Skupštini Kantona 10 da glasuje za usvajanje Proračuna iz razloga što bi neusvajanje istoga izazvalo još dugoročnije posljedice i socijalni bunt.“*

Stoga i ne čudi da je na prijedlog Proračuna Kantona 10, za 2013. godinu, pristiglo ukupno 27 Amandmana, i to od Kluba SNSD 16 amandmana, od zastupnika Joz

Sliške 2 amandmana, od zast88 Td (S)-3(u)-7.83068(n)1.83003(p)242551(a)T3-762(r)3.2762(p)2.8062(

-Sa ekonomskog koda 614229 Potpore pojedincima-pripravnicima, koji iznosi 450.000 KM preraspodjeliti 100.000 KM na novi ekonomski kod 614325 Potpore pripravnicima u okviru korisnika Skupština HBŽ.

Proračun Kantona 10 za 2013.godinu je potom uz 18 glasova ZA usvojen u iznosu od 69.212.457,00 KM.

Nakon glasovanja o Proračunu, Skupština je glasovala o Zaključku Kluba Srba, koji glasi: »Klub Srba u Skupštini Kantona 10 predlaže da Vlada prilikom raspodjele sredstava iz Proračuna za 2013.godinu ima u vidu najnerazvijenije općine ovog Kantona, te da se raspoređivanje proračunskih sredstava vrši u skladu sa predloženim Amandmanima Kluba SNSD-a". Međutim, ni ovaj Zaključak Kluba Srba, uz samo 11 glasova ZA nije podržan od strane Skupštine Kantona 10.

Na prijedlog Zakona o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013. god pristigla su 2 amandmana od zastupnika Mislava Sučića i tadašnjeg zastupnika Ilije Šljivića.

U raspravi je sudjelovao zastupnik Mislav Sučić, koji je obrazložio svoj Amandman na navedeni prijedlog Zakona, a isti uz 10 glasova ZA nije prihvaćen od strane Skupštine. Vlada je djelimično prihvatila dostavljeni Amandman na čl. 10 Zakona od strane zastupnika Ilije Šljivića, koji sada glasi:

„Ukoliko proračunski korisnik pravodobno ne podnese svoj prijedlog godišnjeg ili tromjesečnog financijskog plana županijskom Ministarstvu financija, isto će, za tog korisnika, uraditi prijedlog godišnjeg ili tromjesečnog financijskog plana u kojem neće biti sadržan godišnji ili tromjesečni financijski planovi korisnika proračuna koji nisu podnijeli svoj prijedlog financijskih planova Ministarstvu financija Hercegbosanske županije." Zakon o izvršenju Proračuna Kantona 10 usvojen je uz 15 glasova ZA.

U narednoj tabeli prenosimo kretanja visine proračuna u aktualnom i u prethodnom mandatu. Kao što je vidljivo Proračun Kantona 10 je od 2007. godine do 2013.godine, narastao za oko 28%, a Proračun je doživio rebalans u 2008. i 2009. godini, kada je sukladno Sporazumu o Stand-by aranžmanu BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), Vlada Federacije BiH predložila Zakon o načinu ostvarivanja ušteta u Federaciji Bosne i Hercegovine, tzv. Interventni zakon o plaćama, naknadama koje nemaju karakter plaća, uposlenih u institucijama FBiH, kantona, gradova i općina, izvanproračunskih fondova i direkcija za ceste, te tekućih grantova. Sve razine vlasti u BiH su stoga temeljem ovog sporazuma i zakona bile obvezne da donesu rebalansirane proračune u kojima su nužne mjere uštete u javnoj potrošnji, osobito tekućoj, koja između ostalog uključuje plaće i naknade uposlenih u javnom sektoru, pojedine naknade iz socijalne zaštite i dr.

Kada je riječ o Proračunu za 2013. godinu, ukupni Proračun za 2013. godinu iznosio je 69.212.457,00 KM, što u odnosu na Proračun iz 2012. godine daje indeks od 97,68. Međutim, ako iz ukupnog Proračuna za 2012. godinu, izdvojimo kumulirani

suficit od 6.202.777,00 KM¹⁰, dolazimo do indeksa od 107,06 u odnosu na 2012. godinu, odnosno isti je veći za 7,06%. Predzadnjeg dana 2013. godine, Skupština je na prijedlog Vlade usvojila Rebalans Proračuna u iznosu od 65.346.623,00 KM. Uz Rebalans je usvojila i Odluku o privremenom financiranju za prvi kvartal 2014. godine u iznosu od 14.700.000,00 KM.

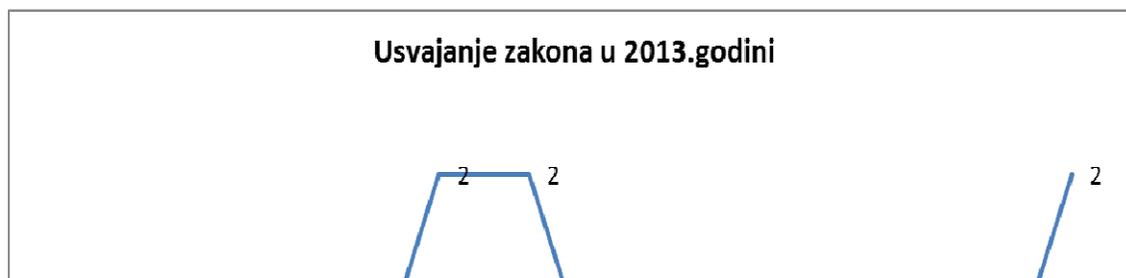
Godina	Visina Proračuna	Datum usvajanja	Rebalans	Datum usvajanja
2007.	49.995.614,00 KM	29.03.2007.	-	-
2008.	54.913.002,00 KM	28.12.2007.	59.507.015,00 KM	21.10.2008.
2009.	68.382.671,00 KM	29.12.2008.	55.687.818,00 KM	31.07.2009.
2010.	60.732.226,00 KM	30.03.2010.	-	-
2011.	65.279.056,00 KM	11.05.2011.	-	-
2012.	70.852.893,00 KM	14.09.2012.	-	-
2013.	69.212.457,00 KM	15.05.2013.	65.346.523,00 KM	30.12.2013.

Tabela 3: Proračuni Kantona 10, po godinama

¹⁰ Odlukom Vlade Kantona 10 broj: 01-02-17-1/12, od 31.08.2012.godine, planirano je da se navedeni suficit usmjerava za pokriće neplaćenih poreza i doprinosa djelatnika iz ranijih godina.

U 2013. godini, Skupština Kantona 10 razmatrala je 9 različitih zakona. Realizirano je njih 8 (6 u konačnoj formi prijedloga, te 2 u formi nacрта). Jedan zakon (Zakon o udžbenicima se na dnevnom redu našao u formi nacрта) nije usvojen. Budući Program rada Skupštine nije usvojen, svi navedeni zakoni su tzv. neplanirani zakoni, odnosno vanprogramski zakoni.

Skupština Kantona 10 je, dakle, u promatranom razdoblju, realizirala prosječno 0,5 zakona mjesečno.

Grafikon 8

Svih 8, što u potpunosti, što djelimično realiziranih zakona su temeljni zakoni, a od toga je 5 ključnih.¹¹ Svi u potpunosti realizirani zakoni su temeljni zakoni.

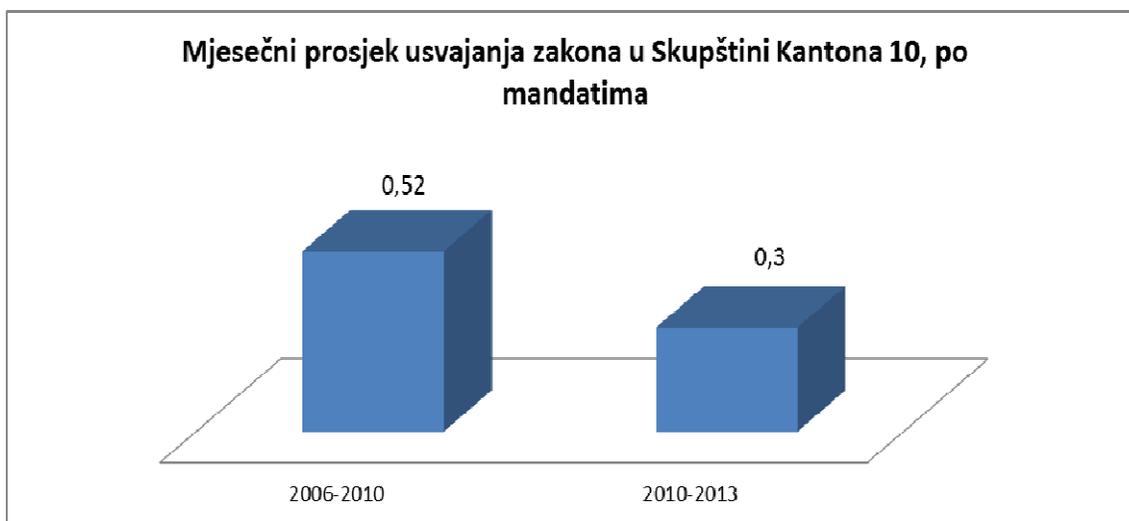
Upoređujući broj realiziranih zakona u ovoj godini, sa odgovarajućim vremenskim razdobljima u prethodnim godinama mandata aktualnog i prethodnog sastava Skupštine Kantona 10, dolazimo do zaključka da je došlo do značajnog smanjenja realizacije zakona aktualnog saziva Skupštine u odnosu na prethodni saziv. Naime, u 2011. i 2012. godini, upravo zbog krize oko formiranja vlasti u Kantonu 10 usvojeno je svega 5 zakona.

¹¹ Zakon o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10, Zakon o namještenicima i državnim službenicima Kantona 10, Zakon o šumama Kantona 10, Zakon o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10, Zakon o izvršenju Rebalansa za 2013.godinu

Grafikon 9

U odnosu na prethodni saziv Skupštine, dosadašnji mjesečni prosjek realiziranih zakona aktualnog saziva je značajno smanjen.

Grafikon 10

To znači da se, gledajući u prosjeku, u aktuelnom mandatu, godišnje usvaja skoro dvostruko manje zakona nego u prethodnom.

Inače, procedura donošenja, za zakone usvojene u 2013. godini, trajala je u prosijeku 112 dana. Najduže je trajala procedura za donošenje Zakona o sudskim pristojbama Kantona 10, (149 dana) a najkraće procedura za donošenje Zakona o oružju i streljivu Kantona 10 (91 dan). Od zakona koji su još u proceduri, najviše vremena prošlo je od pokretanja Zakona o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10 (utvrđen na Vladi u formi nacrtu 27.02.2013.). Od zakona, koji su u proceduri, odnosno koji su od strane Skupštine usvojeni tek u formi nacrtu, pored navedenog Zakona o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10 i *Zakon o šumama Kantona 10*.

Zakon o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10 nije dobio potrebnu većinu u Skupštini, te je isti na 21.sjednici Skupštine (10. 07. 2013.g) oboren već u formi nacрта.

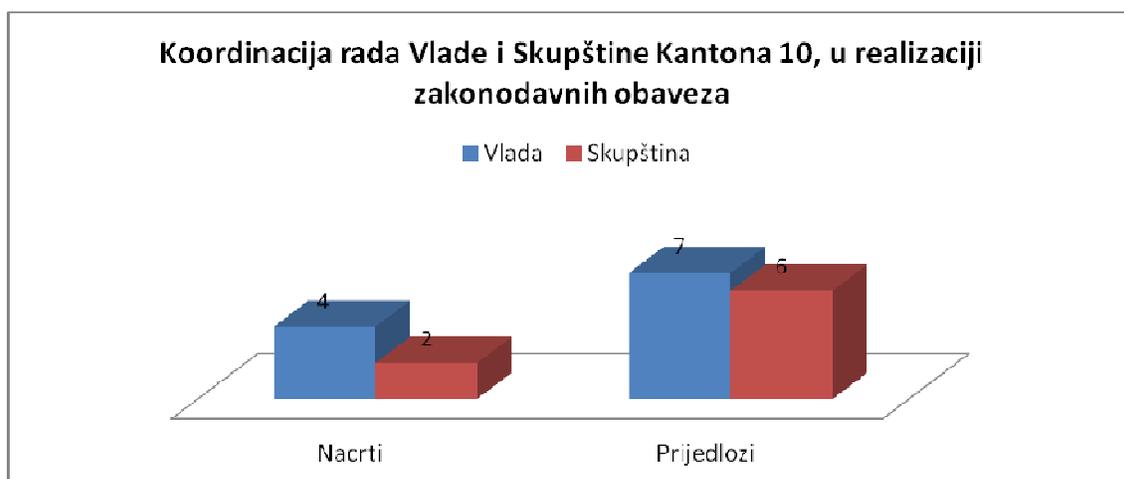

KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE

U 2013. godini, Vlada Kantona 10 je razmatrala 11 različitih zakona, 7 od njih utvrdivši u formi prijedloga, a 4 u formi nacrtu. Jedan od nacrtu još se nije našao na dnevnom redu Skupštine. Dva nacrtu su na Skupštini usvojeni u toj formi, a jedan nacrt je oboren na Skupštini.

U isto vrijeme Skupština Kantona 10 je razmatrala 9 zakona (6 u formi prijedlog i 3 u formi nacrtu), od čega su svi došli na prijedlog što „bivše“ a što aktualne Vlade.¹²

Od 6 prijedloga koji su u Skupštinu stigli iz Vlade, svih 6 je usvojeno i u Skupštini. Od 3 nacrtu koja je Vlada uputila u skupštinsku proceduru dva su i usvojena u toj formi. Treći nacrt upućen iz Vlade na Skupštini nije usvojen.

Grafikon 11

U promatranom razdoblju, ministri Vlade Kantona 10 bili su uglavnom redovito prisutni sjednicama Skupštine, ili su sukladno Poslovniku o radu Skupštine, uputili svoje zamjenike na sjednicu Skupštine. Predsjednik Vlade je prisustvovao svim sjednicama Skupštine Kantona 10, što je sukladno Poslovniku o radu Skupštine Kantona 10.

Bitan segment odnosa ove dvije institucije je i odnos Vlade prema zastupničkim pitanjima i inicijativama. U 2013. godini, zastupnici su Vladi i njenim institucijama postavili ukupno 37 različitih pitanja (neka pitanja su upućivana na više adresa tako da je u tabeli zbroj postavljenih pitanja veći), te pokrenuli 5 inicijativa, a postotak dobijenih odgovora na pitanja u izvještajnom razdoblju iznosi 28%.

	0	0	6	4	2	0
	0	0	6	2	4	1
	0	0	8	3	5	0
	0	0	2	0	2	0

¹² Na prijedlog aktualne Vlade, Skupština Kantona 10 je realizirala jedan zakon.

	0	0	1	0	1	0
	0	0	3	1	2	0
	0	0	2	1	1	0
	0	0	3	1	2	0
	0	0	2	0	2	1
	0	0	1	1	0	0
	0	0	2	0	2	0
	3	0	9	0	9	1
	1	0	0	0	0	0
	0	0	4	1	3	0
	1	1	0	0	0	0
	0	0	1	0	1	0
	5	1	50	14	36	3

Tabela 4: Pregled upućenih pitanja i inicijativa na vladine institucije u 2013.godini

Uz još ukupno 21 pitanje upućeno na 16 vladinih institucija u prethodnom razdoblju, a na koja još nije odgovoreno, to ukupno čini oko 80% pitanja i inicijativa na koje je Vlada trebala reagirati, ali nije. U 2013.godini odgovoreno je na njih 14. Od toga, u roku predviđenom Poslovnikom odgovoreno je samo na 3.

Može se slobodno zaključiti da Vlada Kantona 10, u ovom segmentu, ne pokazuje potrebnu razinu poštivanja prema zastupnicima, a ni ozbiljnost u izvršavanju svojih obveza.

POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU I ZAKONA

U promatranom razdoblju Poslovnik rada Skupštine Kantona 10 je prekršen u segmentu obveze Vlade da odgovara u naznačenom roku na zastupnička pitanja i inicijative.

Skupština nije usvojila Program rada ni za 2013. kao ni za 2014. godinu, čime također krši svoj Poslovnik o radu.

Isti je također prekršen i činjenicom da Skupština nije tromjesečno razmatrala ostvarivanje Programa rada za 2013. godinu i poduzimala odgovarajuće mjere za njegovo izvršenje.

Prekršen je i Zakon o Proračunima u FBiH, time što je Proračun za 2013. godinu od strane Skupštine ponovno usvojen nakon isteka Odluke o privremenom financiranju (sa 45 dana zakašnjenja), a i time što nisu pokrenute procedure i nije usvojen ni Proračun za 2014. godinu.

TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE KANTONA 10

Transparentost rada Skupštine Kantona 10 je na zadovoljavajućoj razini. Naime, prisustvo sjednicama Skupštine je omogućeno svim zainteresiranim stranama, uz prethodno odobrenje, a jedino može biti limitirano prostornim mogućnostima. Sjednice Skupštine se prenose javno putem radio valova, osim u slučajevima kada kolegij odluči da su sjednice zatvorene za javnost.

Zamjerku možemo dati radi nepostojanja službene web stranice Skupštine. U proteklom mandatu, na inicijativu CCI pokrenuta je web stranica Skupštine, međutim, ista nije redovno održavana, te joj je u međuvremenu istekla i domena, uz obrazloženje da su stručne službe bile limitirane ljudskim, ali i novčanim resursima.

R. br.	Predmet promatranja	Stanje
1	Sloboda prisustva sjednicama Skupštine	DA
2	Prijenos sjednica	Radio
3	Postojanje web stranice	NE
4	Funkcionalnost web stranice	---
5	Dostupnost materijala	Dobra
6	Brzina odgovaranja na zahtjeve za dostavljanjem materijala	Dobra
7	Sadržajnost zapisnika sa sjednica Skupštine	Prihvatljiva
8	Dostupnost stenograma sa sjednica Skupštine	NE
9	Dostupnost odgovora na zastupnička pitanja	DA
10	Dostupnost podataka o nazočnosti sjednicama i razlozima izočnosti	DA
11	Dostupnost podataka o pojedinačnom glasovanju zastupnika	NE
12	Postojanje sustava elektroničkog glasanja	NE
13	Postojanje zapisnika sa sjednica povjerenstava	Djelimično
14	Sadržajnost zapisnika sa sjednica povjerenstava	Nedovoljno dobra
15	Dostupnost dokumenata u elektroničkom obliku	Djelimično
16	Profesionalnost i kooperativnost stručnih službi	Dobra

Tabela 5: Transparentnost rada Skupštine Kantona 10

NAZOČNOST SJEDNICAMA SKUPŠTINE¹³

U promatranom razdoblju, održano je 13 zasjedanja Skupštine Kantona 10, od čega su na samo jednoj bili nazočni svi zastupnici.

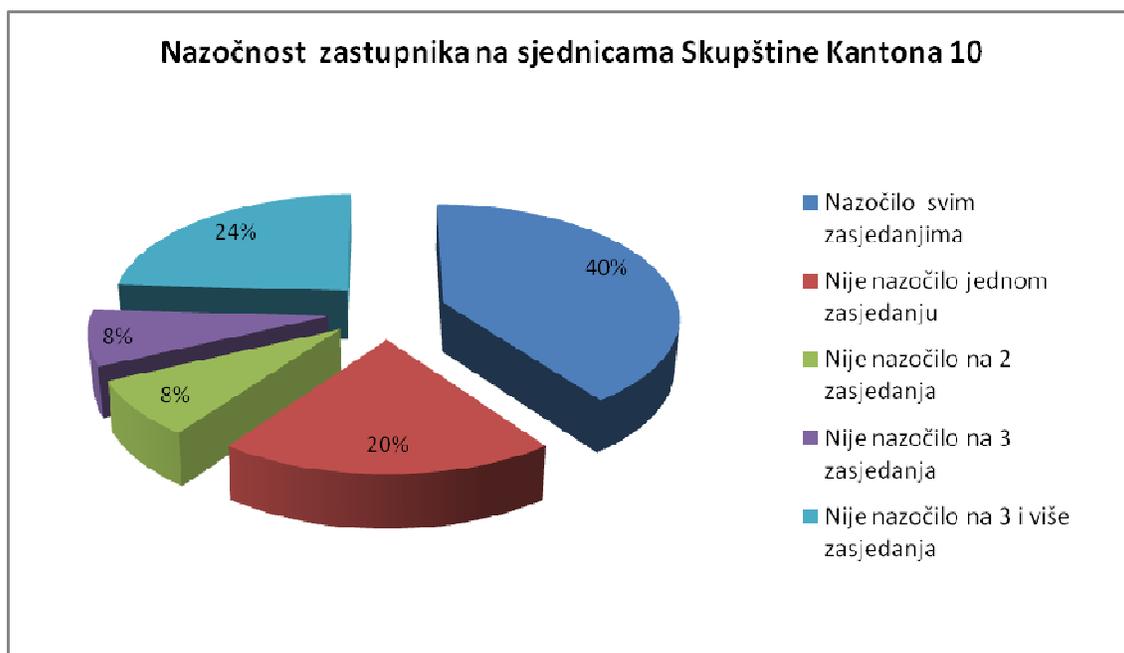
10 od 25 zastupnika Skupštine Kantona 10 nazočilo je svim zasjedanjima Skupštine.

5 zastupnika nije nazočilo na jednom od 13 održanih zasjedanja.

2 zastupnika nije nazočilo na dva od 13 održanih zasjedanja.

2 zastupnika nije nazočilo na tri od 13 održanih zasjedanja.

6 zastupnika nije nazočilo na tri i više od 13 održanih zasjedanja.

Grafikon 12

Najviše izostanaka sa sjednica napravili su Marko Bosnić (5) i Slaviša Mihajlović iz SNSD (6), te Predrag Kunjadić iz DNS (5).

¹³ Poslovníkom o radu Skupštine, čl. 85 i čl. 86 regulirana je ova oblast: „Zastupnik je dužan nazočiti sjednicama Skupštine, sjednicama radnih tijela čiji je član, te sudjeluje u njihovom radu i odlučivanju. Da bi odgovornije i potpunije obavljao svoju dužnost, zastupnik može nazočiti sjednicama radnih tijela Skupštine kojima nije član, bez prava odlučivanja. Zastupnik ima pravo na vlastiti zahtjev dobiti informacije i materijale za sjednice radnih tijela, kojima nije član. Zastupnik koji je spriječen nazočiti sjednicama Skupštine ili radnog tijela čiji je član, dužan je o tome pismeno izvijestiti Predsjedatelja Skupštine, odnosno radnog tijela.“

NAZOČNOST SJEDNICAMA POVJERENSTAVA/ODBORA

Skupština Kantona 10 ima 12 stalnih radnih tijela¹⁴ u čijem radu sudjeluje svih 25 zastupnika (neki od njih su članovi više njih). U izvještajnom razdoblju 8 od 12 radnih tijela održala su 28 sjednica (4 nisu održavala sjednice tijekom 2013. godine).

11 od 25 zastupnika Skupštine Kantona 10 bilo je na sjednicama svih povjerenstava/odbora čiji su član.

7 zastupnika nije bilo na jednoj sjednici nekih od povjerenstava/odbora čiji su član.

3 zastupnika nisu bila na dvije sjednice nekih povjerenstava/odbora čiji su član.

4 zastupnika nije bilo na 3 i više sjednica nekih od povjerenstava/odbora čiji su član.

Grafikon 13

Najviše izostanaka sa sjednica povjerenstava/odbora, u 2013. godini, napravili su Predrag Kunjadić (7), Ivica Matković (6) i Arif Kovačević (6).

¹⁴ Sukladno Poslovniku o radu Skupštine Kantona, radna tijela Skupštine daju mišljenja, podnose prijedloge i izvješćuju Skupštinu o pitanjima iz svog djelokruga. Radna tijela donose odluke samo o pitanjima u skladu s Poslovnikom Skupštine ili za koja ih ovlasti Skupština. (...), Poslovnik o radu Skupštine, NN HBŽ 2003/8, čl. 21 Stalna radna tijela imaju obvezu razmatrati pitanja iz svoje nadležnosti koja su na dnevnom redu narednog zasjedanja Skupštine i o tome podnose izvješće na skupštinskom zasjedanju. Ebenda, čl. 24 Članovi komisija i odbora u Skupštini Kantona 10 biraju se iz reda zastupnika i iz reda vanjskih suradnika (znanstveni i stručni suradnici). Stalna radna tijela formiraju se prema stranačkom sastavu Skupštine, u najvećoj mogućoj mjeri.

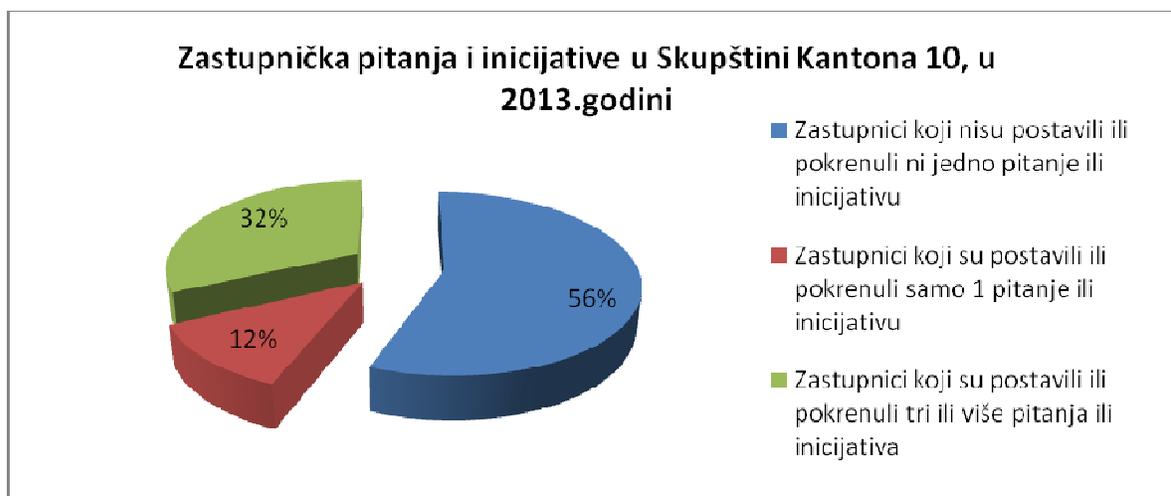
ZASTUPNIČKA PITANJA I INICIJATIVE¹⁵

Na 9 održanih redovnih sjednica Skupštine Kantona 10, u promatranom razdoblju, postavljeno je i pokrenuto ukupno 37 različitih pitanja i 5 inicijativa.

13 zastupnika nije postavilo ili pokrenulo ni jedno pitanje ili inicijativu u 2013. godini

3 zastupnika postavilo je ili pokrenulo jedno pitanje ili inicijativu, u ovom razdoblju.

9 zastupnika postavilo je ili pokrenulo tri i više pitanja ili inicijativa, u ovom razdoblju.

Grafikon 14

Najviše zastupničkih pitanja i inicijativa, u promatranom razdoblju, postavio je zastupnik (sada ministar) Ilija Šljivić (NSRzB), koji je za vrijeme svoga mandata u 2013.godini postavio 6 pitanja i pokrenuo 1 inicijativu, zastupnik Ivica Bodulušić (NSRzB), koji je postavio 5 pitanja, te Jozo Sliško (SDP BiH) koji je postavio također 5 pitanja. Samo 3 zastupnika postavilo je oko 46 % svih postavljenih pitanja i inicijativa u Skupštini Kantona 10, u 2013-godini.

Ni jedno pitanje ili inicijativu, nisu postavili zastupnici: Stipe Barun (HDZ BiH), Boris Barun (HDZ BiH), Marko Bosnić (SNSD), Božica Bralo (HDZ 1990), Ivica Čičak (HDZ BiH), Ivan Cikojević (HDZ BiH), Arif Kovačević (SDA), Branko Krišto (HDZ BiH), Ivica Matković (NSRzB), Slaviša Mihajlović (SNSD), Stipo Pelivan (HDZ BiH), Drago Stanić (HSP BiH), Filip Zrno (HDZ 1990).

¹⁵ Prema Poslovniku Skupštine Kantona 10, čl. 193-197, „Zastupnička pitanja se odnose na specifične informacije, činjenice, situacije ili saznanja iz djelokruga rada Vlade. Zastupnici mogu pokrenuti pitanja od interesa za građane koje predstavljaju u Skupštini i tražiti odgovor u pismenoj i usmenoj formi. Odgovor na postavljeno zastupničko pitanje daje Vlada, tj. njen predstavnik, na samoj sjednici Skupštine, ukoliko se traži usmeni odgovor. Na opširnija zastupnička pitanja koja se dostavljaju predsjedatelju Skupštine u pisanoj formi, odgovor se također dostavlja u pisanoj formi ili usmeno (ovisno od toga kako je zatraženo od strane zastupnika) na narednoj sjednici Skupštine.“

DISKUSIJE ZASTUPNIKA

Na 13 održanih zasjedanja Skupštine Kantona 10, u 2013. godini, diskutiralo se o 38 točaka dnevnog reda.¹⁶

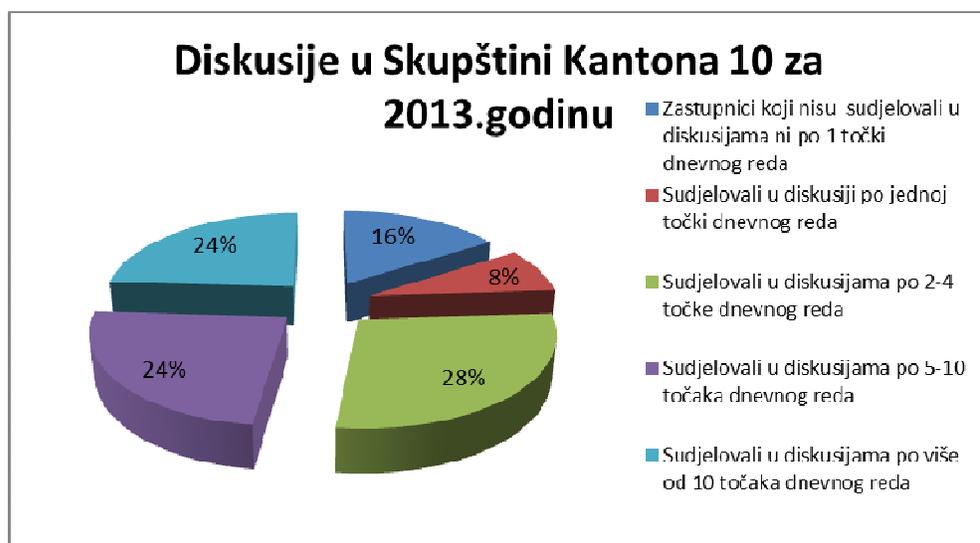
4 zastupnika Skupštine Kantona 10 nisu, na skupštinskim zasjedanjima, diskutirali ni po jednoj točki dnevnog reda

2 zastupnik Skupštine diskutirala su samo po jednoj točki dnevnog reda

7 zastupnika Skupštine diskutiralo je po 2-4 točke dnevnog reda

6 zastupnika Skupštine diskutiralo je po 5 do 10 točaka dnevnog reda

6 zastupnika Skupštine diskutiralo je po više od 10 točaka dnevnog reda

Grafikon 15

Zastupnici koji su diskutirali po najvećem broju točaka dnevnog reda, u promatranom razdoblju su: Ilija Šljivić (NSRzB) po 15 točaka dnevnog reda, Jasenko Tufekčić (SDA) po 14 točaka dnevnog reda, te Jozo Sliško (SDP BiH) po 13 točaka dnevnog reda.

S druge strane zastupnici Marko Bosnić (SNSD), Ivica Čičak (HDZ BiH), Arif Kovačević (SDA), te zastupnica Jelena Knez Perić (HDZ 1990) u promatranom razdoblju uopće nisu sudjelovali u raspravi ni po jednoj točki dnevnog reda.

ZAKONODAVNA AKTIVNOST ZASTUPNIKA

¹⁶ Po ostalim točkama dnevnog reda, zastupnici se nisu javljali za riječ.

U 2013. godini, nijedan zastupnik Skupštine Kantona 10, niti klub zastupnika, nije Skupštini podnio niti jedan prijedlog zakonskog rješenja.

AMANDMANI ZASTUPNIKA¹⁷

U 2013. godini podneseno je ukupno 29 amandmana na jednoj redovnoj sjednici Skupštine.

Na prijedlog Proračuna Kantona 10, za 2013.godinu, pristiglo je ukupno 27 amandmana, i to od Kluba SNSD 16 amandmana, od zastupnika Joze Sliške 2 amandmana, od zastupnika Mislava Sučića 3 amandmana, te od bivšeg zastupnika Ilije Šljivića 6 amandmana.

Na prijedlog Zakona o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013. godinu pristigla su 2 amandmana, i to po jedan od zastupnika Mislava Sučića i Ilije Šljivića.

Najviše amandmana podnio je tadašnji zastupnik Ilija Šljiić (NSRzB), njih ukupno 7.

R. br.	Zastupnik (ime I prezime)	Stranka	Prisustvo sjednicama Skupštine	Prisustvo sjednicama komisija	Broj zastupnički pitanja	Broj inicijativa	Broj diskusija
1	Dinko Barać	HDZ 1990	13 od 13	3 od 3	1	0	14
2	Boris Barun	HDZ BiH	12 od 13	5 od 5	0	0	3
3	Stipe Barun	HDZ BiH	12 od 13	7 od 7	0	0	5
4	Ivica Bodulušić	NSRB	13 od 13	3 od 3	5	0	9
5	Marko Bosnić	SNSD	8 od 13	6 od 7	0	0	0
6	Božica Bralo	HDZ 1990	11 od 13	6 od 7	0	0	7
7	Ivica Čičak	HDZ BiH	9 od 13	2 od 3	0	0	3
8	Ivan Cikojević	HDZ BiH	13 od 13	3 od 3	0	0	7
9	Jelena Knez Perić	HDZ 1990	13 od 13	4 od 6	4	0	0
10	Arif Kovačević	SDA	10 od 13	6 od 10	0	0	0
11	Branko Krišto	HDZ BiH	12 od 13	6 od 7	0	0	5
12	Ivan Krstanović	HSP	12 od 13	3 od 3	3	0	7

PRIMANJA ZASTUPNIKA

Skupština Kantona 10 ima 25 zastupnika, od kojih je 14 profesionaliziralo svoj status u Skupštini, tj. imaju status zaposlenih i primaju punu plaću po ovom osnovu.

To su:

rb.	zastupnik	stranka
1	Jozo Sliško	SDP
2	Ivica Bodulušić	(NSRZB)
3	Stipe Barun	(HDZ BiH)
4	Filip Zrno	(HDZ 1990)
5	Arif Kovačević	(SDA)
6	Jasenko Tufekčić	(SDA)
7	Božica Bralo	(HDZ 1990)
8	Predrag Kunjadić	(DNS)
9	Mislav Sučić	(HSS-NHI)
10	Dinko Barać	(HDZ 1990)
11	Ivica Pašalić-Lhotak	(HDZ BiH)
12	Jelena Knez- Perić	(HDZ 1990)
13	Drago Stanić	(HSP BiH)
14	Ivan Krstanović	(HSP BiH)

Radno-pravni status zastupnika u Skupštini Kantona 10

Grafikon 16

Podsjetimo: profesionalno angažirani zastupnici u Skupštini Kantona 10, pored plaće i toplog obroka, te naknade od 100 KM po održanoj sjednici Skupštine, uz to primaju i zastupnički paušal od 650,00 KM, koji je viši od paušala kojeg imaju zastupnici u

federalnom parlamentu (630,00 KM), a koji se redovno sastaje (Zastupnički dom i Dom naroda 1-2 puta mjesečno).

Drugi dio zastupnika radi u određenim poduzećima (državnim ili privatnim) i nisu profesionalno angažirani u Skupštini Kantona 10, a za svoj rad u Skupštini također primaju spomenuti zastupnički paušal od 650 KM, kao i naknadu od 100 KM po održanoj sjednici Skupštine Kantona 10.

Pored primanja u Skupštini Kantona 10, određeni dio zastupnika, koji su izabrani za izaslanike u Domu naroda Parlamenta FBiH, i tamo ostvaruje jedan dio primanja (kao profesionalni, odnosno neprofesionalni izaslanici).

Kao što smo to u prethodnim izvješćima naglašavali, nije sporno pitanje to što je profesionaliziran određeni broj zastupničkih mjesta i što su to ljudi koji ostvaruju redovita mjesečna primanja na koja se također plaćaju i puni doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, no sporno je skromno zalaganje pojedinih zastupnika za poboljšanje kvalitete življenja u ovom kantonu, dok ujedno primaju plaće i paušale, ne zna se koliko traje njihov radni dan i koje su njihove obveze i dužnosti jer ne postoji nikakav (poznati) pravilnik, niti je ova oblast definirana Poslovnikom o radu Skupštine Kantona 10.

U nastavku donosimo tabelu sa prosječnim primanjima zastupnika u Skupštini Kantona 10, kao i u Domu naroda Parlamenta FBiH¹⁸:

zastupnik	plaća	topli obrok	paušal	ostale naknade	Ukupno Skupština	Ukupno DN PF BiH
Dinko Barać	25.957,94	1.752,00	8.700,00	1.950,00	38.359,94	-
Stipe Barun	23.529,95	1.760,00	8.700,00	-	33.989,95	-
Ivica Bodulušić	17.977,88	1.784,00	8.700,00	-	28.461,88	-
Marko Bosnić*	3.023,39	264,00	1.900,00	500,00	5.687,39	cca.34.900,00
Božica Bralo	22.869,20	1.768,00	8.700,00	-	33.337,20	-
Arif Kovačević	17.429,60	1.792,00	8.500,00	-	27.721,60	-
Jelena Knez-Perić	21.829,74	1.784,00	8.700,00	-	32.313,74	-
Ivan Krstanović	19.550,62	1.760,00	8.600,00	1.800,00	31.710,62	-
Predrag Kunjadić	18.882,94	1.768,00	8.400,00	-	29.050,94	-
Ivica Pašalić Lhotak	24.120,10	1.752,00	8.700,00	-	34.572,10	-
Jozo Sliško	18.468,52	1.776,00	8.700,00	-	28.944,52	-
Drago Stanić	23.274,46	1.768,00	8.700,00	-	33.742,46	-
Mislav Sučić	21.970,70	1.784,00	8.700,00	1.950,00	34.404,70	-

¹⁸ Zastupnici koji su u Domu naroda su posebno označeni zvjezdicama.

Jasenko Tufekčić	37.055,28	1.752,00	8.500,00	1.808,00	49.115,28	-
Filip Zrno	19.334,20	1.760,00	8.700,00	-	29.794,20	-
Josip Perić*	-	-	8.500,00	800,00	9.300,00	cca.7.200,00
Stipo Pelivan*	-	-	8.700,00	2.268,30	10.968,30	cca.43.150,00
Boris Barun	-	-	8.600,00	700,00	9.300,00	-
Drago Puzigaća*	-	-	700,00	2.720,00	3.470,00	cca.51.000,00
Slaviša Mihajlović*	-	-	500,00	450,00	950,00	cca.48.200,00
Ivica Matković	-	-	8.600,00	600,00	9.200,00	-
Branko Krišto	-	-	8.600,00	600,00	9.200,00	-
Ivan Cikojević	-	-	8.700,00	300,00	9.000,00	-
Ivica Čičak	-	-	8.500,00	200,00	8.700,00	-
Ilija Šljivić	-	-	8.038,00	2.550,00	10.588,00	-
Ukupno:	-	-	-	-	551.882,82	184.450,00

Na temelju prosječnih mjesečnih primanja zastupnika u 2013. godini, izračunali smo da su zastupnici na ime plaća, paušala i ostalih naknada, građane ovog Kantona u 2013. godini koštali oko 551.882,82 KM (neto!).

Ukupna izdvajanja za zastupnike u Skupštini Kantona 10, te Domu naroda Parlamenta FBiH u 2013. godini iznose oko 736.332,82 KM neto.

Prosječna primanja zastupnika u Skupštini Kantona 10 kreću se u iznosu oko 2.450,00 KM, što iznosi oko 3 prosječne plaće u Kantonu 10, oko 4 plaće radnika u trgovini na malo i oko 7 najnižih mirovina u FBiH.

Skupština Kantona 10 ima 12 radnih tijela u čijem radu sudjeluje 25 zastupnika (neki od njih su članovi više njih). U 2013. godini, ova radna tijela održala su 28 sjednica, na kojima su razmatrali 69 mjera.

R. br.	Naziv radnog tijela	Broj održanih sjednica	Broj točaka dnevnog reda	Broj razmatranih mjera
1	Povjerenstvo za izbor I imenovanja	6	18	14
2	Administrativno pravno-povjerenstvo	3	9	7
3	Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo ^{19***}	3	9	7
4	Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku I stradalnike Domovinskog rata***	4	10	7
5	Odbor za ekonomsku I financijsku politiku, nacionalizaciju I privatizaciju***	4	15	12
6	Zakonodavno-pravno povjerenstvo	6	16	19
7	Odbor za obrazovanje, kulturu, šport I mlade	1	3	2
8	Odbor za jednakopravnost spolova	0	0	0
9	Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i građanske slobode	0	0	0
10	Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu	0	0	0
11	Odbor za zaštitu okoliša, javnog zdravlja i potrošača	0	0	0
12	Povjerenstvo za Ustav i Poslovník	1	1	1

Tabela 9: Rad radnih tijela Skupštine Kantona 10 u 2013. godini

Najaktivnije, u promatranom razdoblju, bilo je Zakonodavno-pravno povjerenstvo i Povjerenstvo za izbor i imenovanja koja su održale po 5 sjednica.

S druge strane, Odbor za jednakopravnost spolova, Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i građanske slobode, Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu te Odbor za zaštitu okoliša, javnog zdravlja i potrošača nisu održali ni jednu sjednicu u 2013. godini.

¹⁹ Za odbore/povjerenstva označena zvjezdicom nismo dobili sve zapisnike, nego smo se vodili informacijama sadržanim u mišljenjima dostavljenim u materijalima za sjednice Skupštine.

Obzirom da je smisao postojanja skupštinskih povjerenstava/odbora u olakšavanju, unaprjeđenju i dizanju efikasnosti rada Skupštine, vrlo je interesantan i njihov odnos. U tom kontekstu prvi pokazatelj se tiče tretmana stavova povjerenstava od strane Skupštine, a drugi predstavlja obim mjera koje povjerenstva razmatraju, a koje se kasnije pojavljuju na dnevnom redu Skupštine.

R. br.	Naziv Povjerenstva/Odbora	Broj mjera u dnevnicima Skupštine	Broj mjera razmatranih na povjerenstvu/odboru	Razmatrano na Skupštini od onog sto je razmatrano na povjerenstvu/odboru	Postotak udjela mjera razmatranih u povjerenstvu/odboru
1	Povjerenstvo za izbor i imenovanja	44	14	8	18 %
2	Administrativno pravno-povjerenstvo	44	7	0	0
3	Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo	44	7	2	4,5 %
4	Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku I stradalnike Domovinskog rata	44	7	3	6,8 %
5	Odbor za ekonomsku I financijsku politiku, nacionalizaciju I privatizaciju	44	12	9	20,4 %
6	Zakonodavno-pravno povjerenstvo	44	19	15	34 %
7	Odbor za obrazovanje, kulturu, šport I mlade	44	2	0	0
8	Odbor za jednakopravnost spolova	44	0	0	0
9	Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i građanske slobode	44	0	0	0
10	Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu	44	0	0	0
11	Odbor za zaštitu okoliša, javnog zdravlja i potrošača	44	0	0	0
12	Povjerenstvo za Ustav i Poslovnik	44	1	1	2,27 %

Tabela 10: Odnos Skupštine Kantona 10 prema radu njenih radnih tijela

Kada je odnos Skupštine Kantona 10 prema stavovima njenih komisija u pitanju, vidljivo je da se, u 2013. godini, na sjednicama Skupštine našlo najviše mišljenja Zakonodavno-pravnog povjerenstva.

Ovdje je svakako bitno napomenuti da se jedan dio mjera, koji se razmatra na sjednicama radnih tijela usvaja na sjednicama tih radnih tijela bez daljnjeg prosljeđivanja na Skupštinu.

Efikasnost i efektivnost kantonalnih vlasti u 2013. godini nisu bile proporcionalne broju nagomilanih problema u Kantonu 10, a neefikasnost se najviše ogleda kroz mali broj održanih zasjedanja i razmatranih mjera na istima, kao i kroz generalno slabu aktivnost zastupnika na sjednicama Skupštine, što opet nije bilo proporcionalno izuzetno dobrim primanjima zastupnika u Skupštini. Koalicija formirana na interesnim, a ne programskim principima, opterećena nesporazumima oko poštivanja koalicijskog sporazuma, dodatno je usporila rad kantonalnih vlasti. **Smjenom Vlade Kantona 10 koja se gledajući kroz prizmu realizacije broja ponuđenih zakona u skupštini i nije proslavila u svome dosadašnjem mandatu, za očekivati je da iako većinu ministara čine ministri iz smjenjenog saziva, dođe do bitnih pomaka u radu ove dvije institucije.**

Kontinuirano nedonošenje godišnjeg Programa rada i kršenje na taj način Poslovnika o radu Skupštine Kantona 10 postalo je uobičajena praksa ove institucije. **Već je trebalo krenuti u kreiranje Programa rada za 2014. godinu i ističemo kako je vrlo bitno ovaj dokument što prije sačiniti i uputiti ga u proceduru, te se po njegovom usvajanju držati isključivo smjernica i rokova koji su njime propisani.**

Skupština je nastavila sa kršenjem Zakona o Proračunima u FBiH, usvojivši Proračun za tekuću godinu nakon isteka Odluke o privremenom financiranju, tek 15.05.2013. godine. **Pretposljednog dana u 2013. godini Skupština Kantona 10 je usvojila Rebalans za 2013. godinu i Odluku o privremenom financiranju za prvi kvartal 2014. godine. Primjena loše dosadašnje prakse po pitanju usvajanja a i realizacije ovog važnog dokumenta bila bi u 2014. godini pogubna za gospodarstvo i stanovnike ovoga kantona.**

Glavna zamjerka po pitanju transparentnosti rada Skupštine s odnosi na ne postojanje službene web stranice Skupštine, te neujednačenost zapisnika sa radnih tijela Skupštine. **Radi što transparentnijeg i učinkovitijeg rada, te pravovremenog informiranja javosti, žurno uspostaviti web stranicu Skupštine Kantona 10, na koju bi se postavljale sve informacije koje su relevantne za rad Skupštine (kontakt podaci, informacije o zastupnicima, dnevni redovi, kratka izvješća sa sjednica, zapisnici sa sjednica Skupštine i radnih tijela Skupštine, Program rada, Proračun, zastupnička pitanja i inicijative, pregled radnih tijela Skupštine, pregled usvojenih mjera/akata, legislativa i sl.). Za primjer mogu poslužiti web stranice drugih kantonalnih Skupština u FBiH, koje sve, izuzev Skupštine HNK i SBK imaju svoje web stranice.**

Vlada Kantona 10 u segmentu odgovaranja na postavljena zastupnička pitanja ne pokazuje zavidnu razinu poštovanja prema zastupnicima pojedinačno kao niti prema Skupštini kao nositelju zakonodavne vlasti u ovom kantonu. **Skupština bi u odnosu**

na Vladu trebala zauzeti „čvršći“ stav, inzistirati na dostavljanju svih traženih informacija, te istu podsjetiti na činjenicu da je Skupština „kontrolor“ rada Vlade, te da ista za svoj (ne)rad izravno odgovara Skupštini, koja ju je birala, dok zastupnici u Skupštini za svoj (ne)rad izravno odgovaraju građanima, koji su njih birali u nadi da će učiniti sve što je u njihovoj moći i ovlastima da rade za dobrobit građana ovog kantona.

Loša socio-ekonomska situacija izravna je posljedica kritičnog stanja u gospodarstvu, a kao dodatno opterećenje građanima je i loša situacija u oblasti zdravstva koje je natovareno dugovima i lošom uređenošću zdravstvenih institucija. **Potrebno je inicirati donošenje planskih dokumenata kao što su: Strategija razvoja Kantona, Strategija razvoja zdravstva, Strategija zapošljavanja, Strategija ruralnog razvoja i sl.**

DODATAK 1 – ZASTUPNIČKI KARTONI

Ime i prezime	Dinko Barać
Stranka	HDZ 1990
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, - Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode, -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	1
Inicijative	0
Diskusije	14
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

30.12.2013.-Do kada će Dom zdravlja Glamoč funkcionirati bez ravnatelja?

Ime i prezime	Boris Barun
Stranka	HDZ BiH
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, -Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	12 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	5 od 5
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	3
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Stipe Barun
Stranka	HDZ BiH
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA

Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje (predsjednik), -Odbor za poljoprivredu,vodoprivredu i šumarstvo, -Odbor za prostorno uređenje,stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	12 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	7 od 7
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	5
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Ivica Bodulušić
Stranka	NSRzB
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za rad,zdravstvo,socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata, -Odbor za zaštitu okoliša,javnog zdravlja i potrošača
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	5
Inicijative	0
Diskusije	9
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. Dobio sam pitanje na Virtualnom parlamentu za Ministra pa ga evo sad i ovdje postavljam: Hoće li učenicima iz Prisoja koji idu u Livno u školu biti subvencionirani troškovi prijevoza?

9.4.2013. Kada će biti nastavak tematske sjednice Skupštine na temu gospodarstvo?

15.5.2013. Zašto i kada će se na gradsku toplanu biti spojeni institucije županije, a time i zgrada Vlade, odnosno koliki su troškovi za naftu?

15.5.2013. Je li se pri kupnji službenih vozila poštuje Zakon o javnoj nabavci BiH?

30.12.2013. Što Ministarstvo gosp ima namjeru poduzeti po pitanju poduzeća Tušnice?

Ime i prezime	Marko Bosnić
Stranka	SNSD
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik Delegat u Domu naroda PFBiH
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje, -Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku,denacionalizaciju i privatizaciju, -Odbor za prostorno uređenje,stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu (predsjednik)
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	8 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	6 od 7
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	0
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Božica Bralo
Stranka	HDZ 1990
Mandat	1
Pozicija	Zastupnica
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku,denacionalizaciju i privatizaciju (predsjednica), -Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade, -Odbor za rad,zdravstvo,socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata
Podaci o radu zastupnice	
Prisustvo sjednicama Skupštine	11 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	6 od 7
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	7
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Ivica Čičak
Stranka	HDZ BiH
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za poljoprivredu,vodoprivredu i šumarstvo, -Odbor za zaštitu okoliša,javnog zdravlja i

	potrošača, -Odbor za jednakopravnost spolova
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	9 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	2 od 3
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	3
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Ivan Cikojević
Stranka	HDZ BiH
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode, -Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata (predsjednik), -Odbor za zaštitu okoliša, javnog zdravlja i potrošača
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	7
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Jelena Knez Perić
Stranka	HDZ 1990
Mandat	2
Pozicija	Zastupnica
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje, - Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode (predsjednica), -Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu
Podaci o radu zastupnice	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	4 od 6
Zastupnička pitanja	4
Inicijative	0
Diskusije	0
Amandmani	0

Zakoni	0
--------	---

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

9.4.2013. Zašto još nije u proceduri Zakon o inspekcijama HBŽ?

9.4.2013. Tko sebi uzima za pravo da drastično smanji stavke za branitelje u Proračunu?

30.12.2013. Iz kojih razloga se Zakon o šumama vraća na Vladu?

30.12.2013. Koliko je u 2013. primljeno djelatnika u Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa?

Ime i prezime	Arif Kovačević
Stranka	SDA
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje, -Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku, denacionalizaciju i privatizaciju, -Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	10 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	6 od 10
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	0
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Branko Krišto
Stranka	HDZ BiH
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade, Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata, Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	12 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	6 od 7
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	5

Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Ivan Krstanović
Stranka	HSP BiH
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode, -Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, -Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	12 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	3
Inicijative	0
Diskusije	7
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

15.5.2013. Hoće li se drvna industrija i šumarstvo moći uvrstiti kao grane prioriteta za Županiju?

30.12.2013. Traži od vlade da mu se dostavi spisak uposlenih u županijskim institucijama. Tražim ovo u ime neovisnih zastupnika hrvatske nacionalnosti.

30.12.2013. Tražim da mi se izlistaju plaće svih ministara i zastupnika u skupštini i vladi.

Ime i prezime	Predrag Kunjadić
Stranka	DNS
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija, -Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode, -Odbor za ekonomsku i financijsku politiku, denacionalizaciju i privatizaciju
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	8 od 13

Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	5 od 10
Zastupnička pitanja	1
Inicijative	0
Diskusije	1
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. MUP je objavio Oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta namještenika u MUP-u Kantona 10. Tražim da mi se dostave sljedeći podaci:

- a.) Koliko je upražnjenih radnih mjesta popunjeno ovim izborom ?
  - b.) Za svako radno mjesto popunjavano ovim putem tražim dostavu
    - ukupan broj (ime i prezime) koji su aplicirali za navedeno mjesto
    - ukupan broj (ime i prezime) kandidata koji ispunjavaju uslove za navedeno mjesto
    - izabrani kandidat (ime i prezime) na navedeno mjesto
    - obrazloženje rukovodioca organa uprave čime se rukovodio prilikom izbora navedenog kandidata
    - broj podnesenih žalbi na postupak izbora i trenutno stanje postupka izboru.
- Molim da informacija bude iscrpna kako bi se otklonile sve nejasnoće oko navedenog prijema.

Ime i prezime	Ivica Matković
Stranka	NSRzB
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija, -Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku,denacionalizaciju i privatizaciju, -Odbor za prostorno uređenje,stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	11 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	4 od 10
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	8
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Slaviša Mihajlović
Stranka	SNSD
Mandat	1

Pozicija	Zastupnik Delegat u Domu naroda PFBiH
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade, -Odbor za rad,zdravstvo,socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata, -Odbor za zaštitu okoliša,javnog zdravlja i potrošača (predsjednik)
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	7 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	0 od 6
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	25
Amandmani	16 ispred Kluba SNSD
Zakoni	0

Ime i prezime	Ivica Pašalić-Lhotak
Stranka	HDZ BiH
Mandat	1
Pozicija	Zastupnica
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija, -Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade, -Odbor za jednakopravnost spolova (predsjednica)
Podaci o radu zastupnice	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	6 od 6
Zastupnička pitanja	3
Inicijative	1
Diskusije	14
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

9.4.2013. Vezano za moje pitanje o troškovima mobitela i goriva u Skupštini - sada pitanje proširujem i tražim da mi se dostavi tko je i kome, te na osnovu čega odobrio korištenje mobitela, službenog vozila....?

15.5.2013. Jedna profesorica je napunila 65.godina života, a u ovoj godini također puni i 40 godina radnog staža. Moj prijedlog i inicijativa ka Vladi je da se takvim osobama prolongira zaposlenje u korist povoljnijeg staža jer će ljudi dobiti povoljniju mirovinu.

30.12.2013.-Koliko je održano sjednica Kolegija, koliko je plaćeno u te svrhe - ime i prezime i iznos od početka ovog mandata pa sve do danas?

Ime i prezime	Stipo Pelivan
---------------	---------------

Stranka	HDZ BiH
Mandat	2
Pozicija	Predsjedatelj Skupštine Izslanik u Domu naroda PFBiH
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za jednakopravnost spolova, -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	8
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Josip Perić
Stranka	Neovisni zastupnik (prije HSP BiH)
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje, -Odbor za rad,zdravstvo,socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata, -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	9 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	9 od 10
Zastupnička pitanja	4
Inicijative	0
Diskusije	10
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. Je li djelovanje Agencije za privatizaciju sukladno zakonu i od kada u Agenciji za privatizaciju postoji vršitelj dužnosti i koliko je prema zakonu predviđeno da mandat vršitelja dužnosti može trajati?

Koliko djelatnika ima u Agenciji i zašto ta Agencija na poštuje sudske odluke?

19.2.2013. Jeli istina da su pečati Vlade završili u privatnim rukama i tko kontrolira upotrebu pečata u Vladi?

19.2.2013. Tražio sam od Vlade životopise ministara a nisam ih dobio, nadam se da ću ih dobiti do slijedeće sjednice. Proširujem svoje pitanje i pitam Vladu i tajništvo Vlade: Uz životopise tražim i sljedeće: spisak svih ljudi koji imaju i kojima HBŽ iz proračuna plaća mobilite, oni kojima je iznos limitiran i onim kojima nije limitiran i koliko su mjesečno svi oni trošili? Također tražim spisak ljudi koji imaju pravo na 24- satno korištenje vozila-koliko su kilometara prešli i koliko su goriva potrošili? Tražim da mi se dostave

primanja počev od premijera pa nadalje, ona koja radi ili kao ugovor o djelu u bolnici, plaća i sva primanja od dnevnica pa nadalje. Želim to napismeno i da vidimo da li stvarno priču o uštedama želimo i u praksi pokrenuti?

9.4.2013. Koliko je sredstava, od formiranja Županije, iz proračuna HBŽ uloženo u cestovni pravac Vaganj -Sinj , a koliko u cestovni pravac Tomislavgrad- Blidinje? Kada je raspisan natječaj , tko su bili članovi povjerenstva (imenom i prezimenom), tko je bio nadzor nad radovima koje je radilo poduzeće Livno-putovi na dionici Vaganj - Sinj za iznos od 500 000 KM koje je Vlada (ili možda samo predsjednik Vlade) dao Livno-putovima za tu dionicu? Imam informaciju natječaj nije sproveden, da nisu urađeni radovi na spomenutoj dionici već na drugim mjestima koja nisu bila predmetom ugovora.

Ime i prezime	Drago Puzigaća
Stranka	SNSD
Mandat	2
Pozicija	Zamjenik predsjedatelja Skupštine Delegat u Domu naroda PFBiH
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, -Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija, -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	9 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	7 od 8
Zastupnička pitanja	1
Inicijative	0
Diskusije	5
Amandmani	16 ispred Kluba SNSD
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

3012.2013. Zašto nisu uplaćena pripadajuća sredstva Općini Drvar iz privatizacije?

Ime i prezime	Jozo Sliško
Stranka	SDP BiH
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje, -Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	10 od 10
Zastupnička pitanja	5
Inicijative	0

Diskusije	15
Amandmani	2
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. Ističem da sam nezadovoljan (ne)kopanjem putova od Kongore prema Vranu, pitam kad će se taj problem riješiti? Također pitam kad će se riješiti problem lova u Vranu jer sadašnje stanje nije dobro, lovci iz MZ Kongora su dobro zaobiđeni po tom pitanju? Ponovno pitam koliko općina Tomislavgrad ima od lovišta u Vranu

9.4.2013. ističem da sam nezadovoljan (ne)kopanjem putova od Kongore prema Vranu, pitam kad će se taj problem riješiti? Također pitam kad će se riješiti problem lova u Vranu jer sadašnje stanje nije dobro, lovci iz MZ Kongora su dobro zaobiđeni po tom pitanju? Ponovno pitam koliko općina Tomislavgrad ima od lovišta u Vranu (ponovljeno pitanje)

9.4.2013. Ja sam uputio inicijativu vezano za Zakon o zaštićenom području "Kruzi" - zanima me šta je sa tim zakonom i kad će doći na sjednicu Skupštine?

30.12.2013. Kada će zakon koji sam predložio biti na dnevnom redu?

30.12.2013. što je sa izgradnjom puta preko Vrana?

Ime i prezime	Ilija Šljivić
Stranka	NSRzB
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, -Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	12 od 12
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	3 od 3
Zastupnička pitanja	6
Inicijative	1
Diskusije	19
Amandmani	7
Zakoni	0

²⁰

²⁰ Mandat prestao 9.12.2013. godine

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. Ja sam na sjednici kolegija podnio inicijativu da se održi tematska sjednica o gospodarstvu (u drugoj polovici 3.mjeseca) jer imamo na nivou HBŽ nekoliko poduzeća koja su u strahovito teškoj situaciji (Rudnik Tušnica, Finvest, Kapis), a također imamo probleme koncesija i Agencije za privatizaciju.

19.2.2013. Kakve su vaše namjere s poduzećem Rudnik Tušnica, gdje je titular Vlada HBŽ, dokle će radnici prolaziti kroz katarzu, jer od 4. mjeseca 2012. ljudi ne primaju plaću a poduzeće navodno posluje. Blokirani su od strane Porezne uprave, dvadesetak zaposlenika stječe uvjete za odlazak u mirovinu no to ne mogu odraditi zbog financijskih problema. U prošloj godini donesena je odluka o pripajanju jednoj od elektroprivreda na razini FBiH ali od toga ništa. Hoće li Vlada dati Tušnicu pod stečaj, da li će je ukinuti ili će odvojiti sredstva za prevazilaženje teškog stanja za stotinjak uposlenika i poduzeća u cjelini?

9.4.2013. Zašto Zakon o Šumama HBŽ ne ide u javnu proceduru, jer ovaj zakon je prošao prvo čitanje u Vladi, obavljena je javna rasprava, obavljene su konzultacije s predstavnicima ŠGD HB Šume d.o.o. Kupres i sve druge radnje u svezi s tim. Poznato vam je da je federalni zakon o Šumama stavljen van snage, Zakon o Šumama HBŽ nemamo, Uredba sa zakonskom snagom se još uvijek primjenjuje, ali ona nije zakon. Na ovakav način naše SGD HB Šume d.o.o. Kupres ne mogu funkcionirati, zanima me gdje je problem - je li on političke ili pak neke druge naravi?

9.4.2013. Budući da je Odlukom Vlade HBŽ iz sredstava koji je označen kao suficit 2010.god. u iznosu od 6,5mil.KM na ime poreza i doprinosa za protekli period uplaćeno je 4 446 129KM od čega za djelatnike MUP-a 1 073 136KM, te za djelatnike min. znanosti, obrazovanja, kulture i sporta u iznosu od 3 372 393KM zanima me za koje godine su izmireni porezi i doprinosi, ima li još neizmirenih obveza po ovom osnovu i gdje je utrošena razlika od 1 750 000KM obzirom da ste kazali da ćete Skupštinu HBŽ redovito izvješćivati o utrošku sredstava suficita iz 2010. god?

15.5.2013. U stavku 3. obrazloženja izvršenja proračuna HBŽ za period siječanj-prosinac 2011. god. koji se odnosi na financijski rezultat vidljivo je da su ukupni prihodi i primici ostvareni u iznosu od 66 465 522KM, ukupni rashodi 52 725 194KM što govori o višku prihoda na rashodima 13 741 328KM, kapitalni izdaci su ostvareni sa 2 373 000KM tako da dolazimo do podatka od 11 367 427KM koji je prikazan kao suficit u poslovanju za 2011. g. što se može vidjeti u obrascu PR. Obzirom da iznos od 11 367 427KM nije prikazan u nacrtu Proračuna za 2013.g. tražim da mi odgovorite gdje se nalazi spomenuti iznos sredstava Je li on eventualno negdje sklonjen odnosno gdje mu se gubi trag?

15.5.2013. U poglavlju 3. Proračuna za 2012.godinu pod nazivom kapitalni izdaci pod ekonomskim kodom 821610, koji se odnosi na rekonstrukciju, planirana su sredstva u iznosu od 355.325 KM, zanima me na što se odnosi ova rekonstrukcija, te odobrene stavke u iznosima računa, koje se odnose na ovu problematiku? Tražim dostavu određene dokumentacije, koja govori o utrošku sredstava za ovu namjenu u 2012.godini. U poglavlju 3. "kapitalni izdaci" Proračuna za 2012.godinu pod ekonomskim kodom 821622, koji se odnosi na investicijsko održavanje cesta i mostova planirana su sredstva u iznosu od 1.700.000 KM - zanima me na što se konkretno odnosila ova stavka, odnosno koje smo to ceste i mostove gradili i održavali tijekom 2012.godine sa dostavom ovjerene dokumentacije u svezi s tim?

Ime i prezime	Drago Stanić
Stranka	HSP
Mandat	3
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik (predsjednik), Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija, Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade (predsjednik)
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	5 od 6
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	3
Amandmani	0
Zakoni	0

Ime i prezime	Mislav Sučić
Stranka	HSS - SR
Mandat	2
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za ekonomsku i financijsku politiku,denacionalizaciju i privatizaciju, -Odbor za poljoprivredu,vodoprivredu i šumarstvo (predsjednik)
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	5 od 7
Zastupnička pitanja	2
Inicijative	1
Diskusije	7
Amandmani	4
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

19.2.2013. Kako imamo javno poduzeće Šume, a zašto nemamo javno poduzeće vode ili Agenciju za vode jer godišnje ide 300 000 KM u Mostar, a ne vraća se skoro ništa?

9.4.2013. U srpnju 2013. Hrvatska ulazi u EU, upitan je izvoz naših proizvoda u HR. Zanima me što se radi po tom pitanju? Mljekare su opremljene, ali kooperanti na terenu imaju problema, nemaju vode, higijenski uvjeti nisu zadovoljeni. Kada EU komisije to vide, bit će problem i zabranit će nam se izvoz, treba pomoći kooperantima. Šta će se desiti ako mi ne budemo mogli izvoziti?

Ime i prezime	Jasenko Tufekčić
Stranka	SDA
Mandat	2
Pozicija	Zamjenik predsjedatelja Skupštine Delegat u Domu naroda PFBiH
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	NE
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik, - Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija (predsjednik), -Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	10 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	7 od 7
Zastupnička pitanja	2
Inicijative	2
Diskusije	30
Amandmani	0
Zakoni	0

Zastupnička pitanja postavljena u 2013. godini:

9.4.2013. Tražim da nam se dostavi broj ljudi koji rade u državnoj službi Kantona 10 na Ugovor o djelu za 3 mjeseca.

9.4.2013. Vezano za konkurs za prijem 20 policajaca u MUP. Navodno je formirana komisija bez pripadnika Bošnjaka pa me zanima je li to tačno?

9.4.2013. Kako se može desiti da usljed kazni za parkiranje čovjeku ne može izdati prometna dozvola, jer mu se tako ograničava sloboda kretanja?

Ime i prezime	Filip Zrno
Stranka	HDZ 1990
Mandat	1
Pozicija	Zastupnik
Profesionalno angažirani zastupnik u Skupštini K10 DA/NE	DA
Članstvo u povjerenstvima/odborima	-Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku,denacionalizaciju i privatizaciju, -Odbor za poljoprivredu,vodoprivredu i šumarstvo, -Odbor za zaštitu okoliša,javnog zdravlja i potrošača
Podaci o radu zastupnika	
Prisustvo sjednicama Skupštine	13 od 13
Prisustvo sjednicama povjerenstava/odbora	5 od 6
Zastupnička pitanja	0
Inicijative	0
Diskusije	10
Amandmani	0
Zakoni	0

DODATAK 2 - INFORMACIJA O USVOJENIM ZAKONIMA

Kredibilitet zakonodavne institucije temelji se na razlozima donošenja svakog konkretnog sustavnog rješenja. S ciljem prikazavanja ove dimenzije rada Skupštine u nastavku dajemo pregled razloga i očekivanih rezultata za svaki zakon pojedinačno koji je Skupština Kantona 10 usvojila u 2013.godini.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10 - Budući je stupio na snagu novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti F BiH u kolovozu 2010. godine, kojim su bitno drukčije regulirana mnoga područja i oblasti zdravstvene zaštite u odnosu na prethodna zakonska rješenja iz 1997. godine a sukladno kojima je i donesen Zakon o zdravstvenoj zaštiti Kantona 10 iz 2005. godine, pojavila se potreba da se kantonalni zakon u bitnim segmentima uskladi sa federalnim zakonom, imajući u vidu podijeljenu nadležnost između kantona i F BiH prema Ustavu F BiH. Ovim se zakonom uređuju načela, mjere, način organiziranja i provođenja zdravstvene zaštite, nositelji društvene skrbi za zdravlje stanovništva, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite, te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad obavljanjem zdravstvene zaštite na teritoriju Kantona 10. Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva u Proračunu Kantona 10. Investicijska ulaganja u zdravstvene ustanove i financiranje ustanova iz sredstava osnivača, ovisit će od proračunskih mogućnosti Kantona, te će se odvijati na način kako je to realizirano i prethodnih godina.

Ovim se Zakonom utvrđuju: temeljna načela međusobnih odnosa i ponašanja sudionika u prometu i drugih subjekata u prometu, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa na cestama, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koji daju ovlaštene osobe, dužnosti u slučaju prometne nezgode, podučavanje kandidata za vozača, uvjeti za stjecanje prava upravljanja motornim vozilima, polaganje vozačkih ispita, uvjeti za uređaje i opremu vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati vozilau prometu i rad strukovnih organizacija u Kantonu 10, te druga pitanja iz oblasti sigurnosti prometa na cestama na teritoriju kantona. Donošenje navedenog Zakona bilo je potrebno prije svega zbog harmonizacije zakonske regulative, ali i zbog financijskih razloga jer će sada prihodi iz ovog Zakona ići u kantonalni, a ne u državni proračun.

Zakon o sigurnosti prometa na cestama Kantona 10 - Ovim se Zakonom utvrđuju: temeljna načela međusobnih odnosa i ponašanja sudionika u prometu i drugih subjekata u prometu, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa na cestama, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koji daju ovlaštene osobe, dužnosti u slučaju prometne nezgode, podučavanje kandidata za vozača, uvjeti za stjecanje prava upravljanja motornim vozilima, polaganje vozačkih ispita, uvjeti za uređaje i opremu vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati vozilau prometu i rad strukovnih organizacija u Kantonu 10, te druga pitanja iz oblasti sigurnosti prometa na cestama na teritoriju kantona. Donošenje navedenog Zakona bilo je potrebno prije svega zbog harmonizacije zakonske regulative, ali i zbog financijskih razloga jer će sada prihodi iz ovog Zakona ići u kantonalni, a ne u državni proračun.

Zakon o oružju i streljivu Kantona 10 - Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za nabavljanje, držanje i nošenje oružja i streljiva, oduzimanje oružja i streljiva, promet oružja i streljiva, način postupanja sa oružjem i streljivom, popravlanje i prepravlanje

oružja, osnivanje i vođenje civilnih strelišta i evidencije o oružju i streljivu u Kantonu 10. Razlog za donošenje Zakona nalazi se u činjenici da je važeći Zakon donesen 2005. godine, i da pojedine odredbe ne udovoljavaju propisanim standardima i kao takav nije harmoniziran sa istim zakonima na području BiH. (kantonalni i RS). Donošenjem navedenog Zakona ispunjene su obveze iz obveznih smjernica Europske zajednice i harmoniziran je sa istim zakonima iz drugih kantona, zemalja iz okruženja i zemalja članica EU.

Zakon o državnim službenicima i namještenicima Kantona 10 - Radi se o jednom od ključnih zakona na razini kantona, kojim se regulira status namještenika i državnih službenika, interno i javno oglašavanje, stjecanje višeg stupnja naobrazbe, raspisivanje javnih natječaja za izbor službenika i namještenika, ispit općeg znanja, ocjenjivanje i vrednovanje istih i sl.

Zakon o sudskim pristojbama Kantona 10 - Ovim zakonom reguliraju se pitanja vezana za sudske pristojbe i utvrđuje postupak i način plaćanja sudskih pristojbi, kao i druga pitanja u svezi s tim, u postupcima pred sudovima u Kantonu 10. Polazeći od činjenice da su sudske pristojbe propisane velikim brojem zakonskih propisa, usvojenim na različitim zakonodavnim razinama u BiH, te da u FBiH svaki kanton ima svoj zakon o sudskim pristojbama, što rezultira nejednakim tretmanom stranaka u sudskim postupcima. Zbog toga je VSTV pokrenulo inicijativu za izmjenu postojećih zakona o sudskim pristojbama kako bi se navedeni zakoni donijeli sa jedinstvenim rješenjima usmjerenim ka ujednačavanju visine taksi i efikasnosti njihove naplate. Obzirom da na federalnoj razini nisu pokrenute odgovarajuće aktivnosti, niti je bilo nagovještaja kada bi se to moglo desiti, a imajući u vidu da je nedavno na zajedničkom sastanku resornih ministara za pravosuđe sa predstavnicima VSTV-a i USAID-ovog Projekta razvoja sektora pravosuđa, zauzet stav da se žurno pristupi aktivnostima na pripremi i donošenju zakona o sudskim pristojbama na kantonalnoj razini, sukladno tome je pripremljen i ovaj Zakon.

Zakon o šumama Kantona 10 - Ministarstvo pravosuđa i uprave nije dalo Mišljenje na Zakon navodeći Presudu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine koja se odnosi na donošenje Zakona bez ikakve konzultacije s jedinicama lokalne samouprave, te isto smatra da se to odnosi i na predloženi nacrt Zakona o šumama. Iako su se usvajanju navedenog nacrta Zakona protivili zastupnici iz SNSD-a i DNS-a, isti je i u formi nacrta usvojen i od strane Skupštine Kantona 10.

Zakon o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10 – Kako u Kantonu 10 nije do sada donesen zakon, kojim bi se regulirao pojam udžbenika i drugih nastavnih sredstava, uvjeti i postupak njihovog odobrenja i uporabe, prava i obveze nakladnika, te izbor udžbenika i drugih nastavnih sredstava u osnovnim i srednjim školama u Kantonu 10, a to područje je u isključivoj nadležnosti kantona, potrebno je donijeti zakon, kojim bi se uredila ova materija. Donošenjem ovog zakona trebalo bi se podići kvalitet obrazovanja, ali bi zakon trebao imati i socijalnu komponentu čineći roditeljima školovanje djece lakšim, jeftinijim, a samim tim i dostupnijim. Na žalost, nacrt zakona nije dobio potrebnu većinu u Skupštini, te će resorno Ministarstvo morati pripremiti i na Vladu dostaviti novi nacrt navedenog zakona.

DODATAK 3 – REALIZACIJA ZAKONA U SKUPŠTINI TIJEKOM 2013. GODINE

R.

5.	Zakon o državnim službenicima i namještenicima i Kantona 10	Ministarstvo pravosuđa i uprave	17-12-2012 - Vlada Kantona br.10 - Prednacrt - Primitljeno k znanju - ; 13-03-2013 - Vlada Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 09-04-2013 - Skupština Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno 27-06-2013 - Vlada Kantona br.10 - Prijedlog - Vraćeno na doradu - ; 30-12-2013- Skupština Kantona 10- pijedlog-Utvrđeno	Proces okončan
6.	Zakon o sudskim pristojbama Kantona 10	Ministarstvo pravosuđa i uprave	17-12-2012 - Vlada Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 19-02-2013 - Skupština Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 13-03-2013 - Vlada Kantona br.10 - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 09-04-2013 - Skupština Kantona br.10 - Prijedlog - Vraćeno na doradu - ; 30-04-2013 – Vlada Kantona br.10 – Prijedlog Amandmana na čl. 4 Zakona – Usvojeno – Utvrđeno-; 15-05-2013 - Skupština Kantona br.10 - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;	Proces okončan
7.	Zakon o šumama Kantona 10	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	29-03-2010 - Vlada Kantona br.10 - Prednacrt - ; 13-03-2013 - Vlada Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - 09-04-2013 – Skupština Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 27-06-2013 - Vlada Kantona br.10 - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;	U proceduri
8.	Zakon o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Kantonu 10	Ministrastvo znanosti, prosvjete, kulture i športa	16-05-2013 - Vlada Kantona br.10 - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 10-07-2013 - Skupština Kantona br.10 - Nacrt - Nije usvojeno - ;	Proces okončan
9.	Zakon o izvršenju rebalansa	Ministarstvo financija	30-12-2013- Skuptina Kantona 10- prijedlog –Uvojeno-Utvrđeno	Proces okončan

DODATAK 4 – RADNA TIJELA SKUPŠTINE KANTONA 10

Povjerenstvo/Komisija za Ustav i poslovnik
1. Drago Stanić - predsjednik
2. Drago Puzigaća - član
3. Jasenko Tufekčić - član
4. Branko Krišto - član
5. - član
6. Dinko Barać - član
7. Boris Barun - član
Povjerenstvo/Komisija za izbor i imenovanje
1. Stipe Barun - predsjednik
2. Marko Bosnić - član
3. Arif Kovačević - član
4. Darinko Mihaljević - član
5. Josip Perić - član
6. Jelena Knez Perić - član
7. Jozo Sliško - član
Zakonodavno-pravno povjerenstvo/komisija
1. Jasenko Tufekčić - predsjednik
2. Drago Puzigaća - član
3. Predrag Kunjadić - član
4. Drago Stanić - član
5. Boris Barun - član
6. Ivica Pašalić Lhotak - član
7. Ivica Matković - član
Odbor za pravdu, opću upravu, lokalnu samoupravu, ljudska prava i slobode
1. Jelena Knez Perić - predsjednik
2. Ivan Cikojević - član
3. Ivan Krstanović - član
4. Dinko Barać - član
5. Predrag Kunjadić - član
Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku, denacionalizaciju i privatizaciju
1. Božica Bralo - predsjednik
2. Marko Bosnić - član
3. Arif Kovačević - član
4. Mislav Sučić - član
5. Filip Zrno - član
6. Ivica Matković - član
7. Predrag Kunjadić - član

Odbor za obrazovanje, kulturu, šport i mlade
1. Drago Stanić - predsjednik
2. Arif Kovačević - član
3. Slaviša Mihajlović - član
4. Božica Bralo - član
5. Ivica Pašalić Lhotak - član
6. Branko Krišto - član
7. Goran Čondrić - član
Odbor za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo
1. Mislav Sučić - predsjednik
2. Ivan Krstanović - član
3. Filip Zrno - član
4. Ivica Čičak - član
5. Stipe Barun - član
6. Jozo Sliško - član
7. - član
Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku i infrastrukturu
1. Marko Bosnić - predsjednik
2. Jelena Knez Perić - član
3. Stipe Barun - član
4. Ivan Krstanović - član
5. Ivica Matković - član
Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata
1. Ivan Cikojević - predsjednik
2. Slaviša Mihajlović - član
3. Branko Krišto - član
4. Josip Perić - član
5. Božica Bralo - član
6. Ivica Bodulušić - član
7. Zvonko Mihaljević - član
Odbor za zaštitu okoliša, javnog zdravlja i potrošača
1. Slaviša Mihajlović - predsjednik
2. Filip Zrno - član
3. Ivica Čičak - član
4. Ivan Cikojević - član
5. Ivica Bodulušić - član
Odbor za jednakopravnost spolova
1. Ivica Pašalić Lhotak - predsjednik
2. Ivica Čičak - član
3. Stipe Pelivan - član
Administrativno-pravno povjerenstvo/komisija
1. Dinko Barać - predsjednik

2.Jasenko Tufekčić - član
3. Drago Puzigaća - član
4.Stipe Pelivan - član
5.Josip Perić - član
6.Jozo Sliško - član
7.Branko Krišto - član

²¹

---

²¹ Na mjesto zastupnika Ilije Šljivića do 31.12.2013. nije izabran novi zastupnik

Proračun za 2013.godinu nije usvojen na vrijeme, odnosno do kraja 2012.godine, već je na 14.sjednici Skupštine Kantona 10 (od 21.12.2012.g) usvojena Odluka o privremenom financiranju Kantona 10 za prva tri mjeseca 2013.godine, u iznosu od 15.300.000,00 KM.

Međutim, i prvi kvartal 2013.godine je prošao bez usvojenog Proračuna, čime su vlasti ovog Kantona još jednom pokazale krajnju neodgovornost spram, ne samo proračunskih korisnika, već i svih građana ovog Kantona, koji su, bez jednog od temeljnih dokumenata, odnosno tzv. »žile kucavice« svake razine vlasti, teško mogli vjerovati, a kamoli očekivati bilo kakav skori napredak i razvoj ionako osiromašenog Kantona. Naime, o nacrtu Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, te Zakonu o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu su zastupnici raspravljali i usvojili ih na 15.redovnoj sjednici Skupštine, održanoj 19.02.2013.godine, a Vlada unatoč tome, u prvom kvartalu nije uspjela izraditi prijedlog Proračuna, te isti dostaviti Skupštini na razmatranje.

18.03.2013.godine na zajedničkoj sjednici Kolegija Vlade, rukovodstva Skupštine, te predstavnika političkih stranaka, donesen je sljedeći **Zaključak**:

- *da se topli obrok obračunava u visini od 8,00 KM, umjesto 10,00 KM, kako je bilo predviđeno nacrtom Proračuna;*

- *da se isključe sredstva za nabavu vozila za sve korisnike proračuna za koje je to planirano nacrtom Proračuna.*

Na taj način ostvarena je »ušteda« od 1.159.610,00 KM, koja je preraspoređena po korisnicima, kako je definirano u prijedlogu Proračuna za 2013.g.

Vlada je tako prijedlog Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, te Zakon o njegovu izvršenju usvojila tek na svojoj 17.sjednici (30.04.2013.), te ih je nakon toga uputila u redovnu skupštinsku proceduru.

Prijedlog Proračuna Kantona 10 se našao tek na 18. redovnoj sjednici Skupštine Kantona 10, održanoj 15.05.2013.godine, odnosno **45 dana nakon isteka Odluke o privremenom financiranju**.

Unatoč činjenici što su zastupnici prilikom rasprave o nacrtu Proračuna imali brojne primjedbe i konkretne prijedloge za izmjene na isti, te su također istakli da je iznos od planiranih 69.212.457,00 KM »prenapuhan«, te da bi navedeni iznos trebao biti mnogo manji, osobito ako se uzme u obzir činjenica da je stanje u gospodarstvu iznimno loše (što je u konačnici bilo i vidljivo kroz diskusiju, koja se razvila na tematskoj sjednici o gospodarstvu u Kantonu²²), gotovo ništa od predloženog od strane zastupnika nije uzeto u obzir od strane Vlade prigodom izrade prijedloga Proračuna, a što su i sami zastupnici konstatirali kod rasprave o prijedlogu Proračuna.

Odbor za ekonomsku i financijsku politiku, denacionalizaciju i privatizaciju je iznijelo sljedeću Preporuku na prijedlog Proračuna: „*Razmatrajući prijedlog Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, članovi Odbora jednoglasno izražavaju sumnju u učinkovitost punjenja Proračuna. Dok je Proračun bio u Nacrtu, članovi Odbora svojom preporukom tražili su da Nacrt prođe što temeljitiju javnu raspravu, što se nije*

²² Ista je održana u 2 nastavka 14.03. i 19.06.2013. godine.

dogodilo uz obrazloženje ministra financija da bi to dugo trajalo (do polovine petog mjeseca), što se ionako dogodilo, ali bez javne rasprave o Proračunu. Odbor i dalje (što je učinio u nacrtu Proračuna) kritizira Vladu što nema Plan i program rada. Unatoč izraženim sumnjama i nepovjerenju članova Odbora spram Vlade i Ministarstva financija, Odbor predlaže Skupštini Kantona 10 da glasuje za usvajanje Proračuna iz razloga što bi neusvajanje istoga izazvalo jjoš dugoročnije posljedice i socijalni bunt.“

Stoga i ne čudi da je na prijedlog **Proračuna Kantona 10, za 2013.godinu, pristiglo ukupno 27 Amandmana, i to od Kluba SNSD 16 amandmana, od zastupnika Joze Sliške 2 amandmana, od zastupnika Mislava Sučića 3 amandmana, te od zastupnika Ilije Šljivića 6 amandmana.**

Budući Vlada nije prihvatila niti jedan amandman na prijedlog Proračuna, Skupština se izjasnila o svakom amandmanu pojedinačno.

Skupština tako nije prihvatila niti jedan amandman Kluba zastupnika SNSD, Joze Sliške i Ilije Šljivića, te jedan amandman zastupnika Mislava Sučića. Skupština je uz po 14 glasova ZA, prihvatila sljedeća 2 amandmana zastupnika Mislava Sučića:

-Sa ekonomskog koda 600000 Tekuća pričuva-rezerva, koji iznosi 450.000 KM prebaciti 150.000 KM na ekonomski kod 614116 Potpore općinama za infrastrukturu od značaja za poljoprivredu.

-Sa ekonomskog koda 614229 Potpore pojedincima-pripravniciima, koji iznosi 450.000 KM preraspodjeliti 100.000 KM na novi ekonomski kod 614325 Potpore pripravniciima u okviru korisnika Skupština HBŽ.

Proračun Kantona 10 za 2013.godinu je potom uz 18 glasova ZA usvojen u iznosu od 69.212.457,00 KM.

Nakon glasovanja o Proračunu, Skupština je glasovala o Zaključku Kluba Srba, koji glasi: »*Klub Srba u Skupštini Kantona 10 predlaže da Vlada prilikom raspodjele sredstava iz Proračuna za 2013.godinu ima u vidu najnerazvijenije općine ovog Kantona, te da se raspoređivanje proračunskih sredstava vrši u skladu sa predloženim Amandmanima Kluba SNSD-a*«. Međutim, ni ovaj Zaključak Kluba Srba, uz samo 11 glasova ZA nije podržan od strane Skupštine Kantona 10.

Na prijedlog Zakona o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013. god pristigla su 2 amandmana od zastupnika Mislava Sučića i Ilije Šljivića.

U diskusiji je sudjelovao zastupnik Mislav Sučić, koji je obrazložio svoj Amandman na navedeni prijedlog Zakona, a isti uz 10 glasova ZA nije prihvaćen od strane Skupštine. Vlada je djelimično prihvatila dostavljeni Amandman na čl. 10 Zakona od strane zastupnika Ilije Šljivića, koji sada glasi:

„Ukoliko proračunski korisnik pravodobno ne podnese svoj prijedlog godišnjeg ili tromjesečnog financijskog plana županijskom Ministarstvu financija, isto će, za tog korisnika, uraditi prijedlog godišnjeg ili tromjesečnog financijskog plana u kojem neće biti sadržan godišnji ili tromjesečni financijski planovi korisnika proračuna koji nisu podnijeli svoj prijedlog financijskih planova Ministarstvu financija Hercegbosanske županije.“ Zakon o izvršenju Proračuna Kantona 10 usvojen je uz 15 glasova ZA.

KRATKI PREGLED STRUKTURE PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Iz Općeg dijela Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu, članak 1., vidljivo je da ukupni Proračun za 2013.godinu iznosi **69.212.457,00** KM, što u odnosu na Proračun iz 2012.godine daje indeks od 97,68. Međutim, ako iz ukupnog Proračuna za 2012.godinu, izdvojimo kumulirani suficit od 6.202.777,00 KM²³, dolazimo do indeksa od **107,06** u odnosu na 2012.godinu, odnosno veći je za 7,06%.

U strukturi prihoda, porezni prihodi čine 87,72%, neporezni prihodi 7,77%, tekuće potpore 4,51%, dok primitci financiranja (u koje spadaju Dugoročni krediti i zajmovi) u 2013.godini nisu planirani.

Ukupni rashodi i izdatci, planirani su u iznosu od 69.212.457,00 KM, i manji su u odnosu na Plan Proračuna za 2012.godinu za 2,32%. U strukturi ukupnih rashoda i izdataka Proračuna, udio Tekuće pričuve je 0,65%; Bruto plaće i naknade uposlenih 58,65%; Doprinosi poslodavca 5,14%; Izdatci za materijal i usluge 9,04%; Tekući prijenosi – potpore su 15,58%; Kapitalni prijenosi-potpore 3,34%; Kamate i naknade 0,20%, te Kapitalni izdatci 7,40%.

Tekuća pričuva/rezerva Vlade Kantona 10 za 2013.godinu, iako je bila planirana u iznosu od 450.000,00 KM, amandmanom zastupnika Mislava Sučića, vraćena je na razinu iz 2012.godine, odnosno na 300.000,00 KM. Tekuća pričuva je namijenjena za podmirivanje hitnih i nepredviđenih izdataka, koji se pojave tijekom proračunske godine, a raspodjelu sredstava odobrava Vlada u skladu sa kriterijima za uporabu sredstava tekuće pričuve, nakon dobivanja mišljenja Ministarstva financija.

Bruto plaće i naknade troškova svih uposlenih, zastupnika u Skupštini i doprinosi iznose 40.595.395,00 KM, što u odnosu na iste troškove u 2012.godini predstavlja povećanje od 367.409,00 KM ili 0,91%.

Doprinosi poslodavca iznose 3.555.585,00 KM i veći su za 1,37% u odnosu na Plan Proračuna iz prethodne godine. U strukturi plaća i naknada – bruto plaće iznose 33.862.712,00 KM i veće su za 456.477,00 KM ili za 1,37%, naknade iznose 6.732.683,00 KM i manje su za 89.068,00 KM ili 1,31%.

Izdatci za materijal i usluge iznose 6.255.903,00 KM, što u odnosu na Proračun za 2012.godinu predstavlja povećanje od 77.454,00 KM ili 1,25%. Najveća stavka u troškovima materijala i usluga su Ugovorene usluge, informiranje, reprezentacija, vanjska suradnja i honorar (u školama), te porezi po osnovu tih ugovora. Udio ovih izdataka u ukupnim materijalnim troškovima iznosi 38,28%.

Tekuće potpore – grantovi planirani su u iznosu od 10.784.141,00 KM, što je u odnosu na Plan Proračuna za 2012.godinu veće za 1.801.201,00 ili 20,05%. U strukturi potpora najznačajnije stavke su:

- **Potpore općinama** - 710.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 121,13
- **Potpore za visoko školstvo** – 700.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 97,22
- **Beneficije za socijalnu zaštitu** – 1.220.000,00 KM– indeks u odnosu na 2012.godinu – 101,67

---

²³ Odlukom Vlade Kantona 10 broj: 01-02-17-1/12, od 31.08.2012.godine, planirano je da se navedeni suficit usmjerava za pokriće neplaćenih poreza i doprinosa djelatnika iz ranijih godina.

- **Potpore za zdravstvene institucije** – 500.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 166,67
- **Poticaji poljoprivrednoj proizvodnji** – 1.000.000,00 KM– indeks u odnosu na 2012.godinu – 111,11
- **Porodiljski dopust** – 800.000,00 KM - indeks u odnosu na 2012.godinu – 123,08
- **Izvršenje sudskih presuda** – 1.263.921,00 KM indeks u odnosu na 2012.godinu – 97,22
- **Povrat više naplaćenih sredstava** – 200.000,00 KM indeks u odnosu na 2012.godinu – 57,14
- **Poticaj industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu** – 450.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 1.800.,00
- **Subvencije za veterinarstvo** – 100.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 100,00
- **Novčana pomoć invalidnim osobama** – 360.000,00 KM - indeks u odnosu na 2012.godinu – 104,31
- **Potpore za Kantonalni zavod za zapošljavanje** – 350.000,00 KM – indeks u odnosu na 2012.godinu – 175,00

Kapitalne potpore planirane su u iznosu od 2,311.426,00 KM, od čega se najveći dio odnosi na poziciju »Kapitalne potpore pojedincima-braniteljima« - 600.000,00 KM (indeks u odnosu na 2012.godinu – 70,59), te »Kapitalne potpore za zdravstvo – županijska bolnica« - 1.000.000,00 KM (u Proračunu za 2012.godinu za ovu namjenu nije ništa izdvojeno).

Ukupno planirani **Kapitalni izdaci** u 2013.godini iznose 5.120.000,00 KM i manji su za 5.040.601,00 KM ili za 49,61% u odnosu na Plan Proračuna iz 2012.godine. Međutim, u Proračunu za 2012.godinu, unutar pozicije 820000-Kapitalni izdaci, nalazila se i pozicija 823400-otplata unutarnjeg duga, u iznosu od 6.202.777,00 KM, koja je bila namijenjena podmirenju neplaćenih poreza i doprinosa iz ranijih godina, tako da je iznos kapitalnih izdataka u odnosu na Proračun iz 2012.godine veći u apsolutnom iznosu od 262.176,00 KM, odnosno veći su za 6,62%. Najveća stavka unutar kapitalnih izdataka je na poziciji – Investicijsko održavanje cesta i mostova, koja iznosi 2.310.000,00 KM, a koja se nalazi u Posebom dijelu Proračuna na razdjelu 26010001 – Uprava za ceste.

Skupština Kantona 10 se nije tijekom 2013.godine »bavila« Proračunom za 2014.godinu. Naime, na svojoj posljednjoj sjednici u 2013.godini, održanoj 30.12. usvojila je Rebalans Proračuna za 203.godinu u iznosu od 63.346.523,00 KM. Na istoj sjednici usvojila je i Odluku o privremenom financiranju za prvi kvartal 2014.godine u iznosu od 14.700.000,00 KM.

Kada je riječ o osnovnim socio-ekonomskim pokazateljima u 2013. godini, prosječna neto plaća je u listopadu 2013. godine iznosila je 860 KM, dok je broj nezaposlenih iznosio 9.358 osoba i evidentno je da se broj zaposlenih (9.569) skoro izjednačio sa brojem nezaposlenih.

Sukladno podacima federalnog Zavoda za zapošljavanje, oko polovice nezaposlenih lica u Kantonu 10 čine žene.

Prirodni priraštaj u ovom Kantonu već dulji niz godina bilježi negativan trend, što je vidljivo i kroz cijelu 2012. godinu, uz iznimku mjeseca kolovoza kada je zabilježen pozitivan trend prirodnog priraštaja od 12. Međutim, u 2013. godini ponovno dolazi do naglog pada prirodnog priraštaja. Ovo predstavlja alarmantan podatak i pokazuje koliko je u stvari "bijela kuga" uzela maha u ovom kantonu, a ukoliko uzmemo u obzir sve prethodne podatke o nezaposlenosti i prosječnim plaćama, ne iznenađuje podatak da se mladi sve teže odlučuju na zasnivanje vlastite obitelji.

Također, nastavlja se i negativan migracijski saldo unutar Kantona 10. Naime, veći je broj odlazaka nego dolazaka stanovništva na ove prostore, što je također izravna posljedica sve lošijeg socio-ekonomskog stanja unutar ovog kantona.²⁴

Tematska sjednica Skupštine o analizi stanja u gospodarstvu, pokazala je ono što većina građana Kantona 10 već odavno zna: stalni porast nezaposlenosti, pad zaposlenosti, te kontinuirani negativni prirodni priraštaj izravna su posljedica izuzetno lošeg stanja u gospodarstvu, propadanja brojnih javnih, ali i privatiziranih poduzeća, te generalno nepripremljenosti ovdašnjih vlasti na ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju, čime su se stvorili brojni problemi za poljoprivrednike, stočare i drvoprerađivače oko plasiranja njihovih proizvoda na EU tržištu.

Koliko je ekonomska situacija loša, ne samo u Kantonu 10, već i u cijeloj BiH, pokazuje i posljednje istraživanje europske statističke službe Eurostat, prema čijim podacima je BiH najsiromašnija zemlja u Europi. Istraživanje se odnosilo na visinu Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po stanovniku i uključivalo je standard kupovne moći stanovništva jedne zemlje.

Kao što smo već i u prethodnim izvješćima spominjali, prema nekim podacima sindikata u BiH²⁵, sindikalna potrošačka košarica²⁶ se u BiH kreće od 1.600-1.800 KM, a prema podacima ombudsmana za zaštitu prava potrošača u BiH²⁷ čak i do 2.000 KM²⁸, što je vjerojatno i najrealnija procjena. Najveći dio plaće građani BiH

²⁴ Podsjećamo da je u posljednjem kvartalu 2012.godine, napravljen određen pomak u zaštiti prava uposlenih i neuposlenih majki u Kantonu 10, međutim, iako isti, zasigurno neće imati ključni utjecaj na porast nataliteta u ovom kantonu, značajan je s te strane da su se aktualne vlasti konačno odlučile aktivno pozabaviti i ovom tematikom. Naime, Skupština je na svojoj 14.sjednici (od 21.12.2012.godine) usvojila 2 odluke pripremljene od strane Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih: *Odluku o pravu na novčanu naknadu majkama, koje nisu u radnom odnosu ili su u radnom odnosu manje od mjesec dana i pravu na jednokratnu naknadu za opremu novorođenčeta, te Odluku o pravu na naknadu umjesto plaće ženi-majci, za vrijeme odsutnosti s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta.*

²⁵ URL: <http://www.livno-online.com/bih/12289-dvije-bh-plae-dovoljne-samo-za-jednu-potroaku-koaricu>

²⁶ U sindikalnu potrošačku košaricu spadaju troškovi prehrane, stanovanja, prijevoza, higijene, odjeće, obuće, održavanja kućnih aparata i drugog.

²⁷ URL: <http://www.futura.ba/zastita-potrosaca/2961-prosjena-plaa-u-bih-dovoljna-samo-do-13-u-mjesecu>

²⁸ Prema riječima gđe. Gordane Bulić, predsjednice Saveza udruženja potrošača BiH, sindikalna potrošačka košarica se kreće na nivou od 1500 – 2000 KM, međutim, trenutno u BiH nema jedinstvenog tumačenja kolike količine osnovnih životnih namirnica i usluga spadaju u sindikalnu potrošačku košaricu, jer državne i federalne

izdvajaju za hranu, a minimalna primanja umirovljenika u FBiH od 310 KM su jedva dostatna za podmirenje tek oko šestine potrošačke košarice. Većina građana, a osobito umirovljenici sa najnižom mirovinom, te nezaposleni, jedva spajaju kraj s krajem.

S druge strane, sukladno podacima sa tematske sjednice o zdravstvu u Kantonu 10 i zdravstvo je opterećeno dugovima. Naime, ukupni akumulirani dug u zdravstvu u zadnjih 10-12 godina je narastao na oko 26 milijuna KM. Neke zdravstvene institucije nemaju Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, prisutan je nesrazmjer između raspoloživih sredstava i zagarantiranih prava u zdravstvenom sustavu, rekonstrukcija kantonalne bolnice je nužna, a potrebno je aktivirati zdravstvene i farmaceutske inspektore. Zabrinjava podatak da postotak osiguranih osoba u Kantonu 10 iznosi 64%, a još uvijek je prisutan i nedostatak liječnika specijalista (o čemu je bilo riječi i na tematskoj sjednici o zdravstvu i u proteklom sazivu Skupštine), a u pojedinim ustanovama nema ni esencijalne grupe lijekova, službe hitne pomoći nisu u svim ustanovama adekvatno opremljene itd.

Sve navedeno su problemi sa kojima se stanovnici Kantona 10 svakodnevno susreću, a sa kojima bi se vlasti Kantona 10 trebale što žurnije pozabaviti.